

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር
አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ
ADDIS NEGARI GAZETA
 OF THE CITY GOVERNMENT OF ADDIS ABABA

ስድስተኛ ዓመት ቁጥር ፳
 አዲስ አበባ ግንቦት ፳፱ ፪ሺ፯ ዓ.ም

በአዲስ አበባ ከተማ
 ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

SIXTH YEAR NO.60
 ADDIS ABABA JUNE 06,2014

ማውጫ

የምግብ፣ መድኃኒትና ጤና ክብካቤ አስተዳደርና
 ቁጥጥር ደንብ.....ገፅ ፯፻፴፭

CONTENTS

FOOD, MEDICINE AND HEALTH CARE
 ADMINISTRATION AND CONTROL
 REGULATIONPage 735

ደንብ ቁጥር ፳/፪ሺ፯

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር

የምግብ፣ መድኃኒትና ጤና ክብካቤ አስተዳደርና
ቁጥጥርን ለመወሰን የወጣ ደንብ

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ካቢኔ በተሻሻለው
 የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ
 ቁጥር ፫፻፳፩/፲፱፻፺፭ አንቀጽ ፳፫/፩ (ረ) እና
 የአዲስ አበባ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና
 ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን
 ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር፴/፪ሺ፬ ዓ.ም አንቀጽ
 ፳፰ መሠረት ይህን ደንብ አውጥቷል፡፡

REGULATION No.60/2014

A REGULATION TO PROVIDE FOR THE
ADDIS ABABA CITY GOVERNMENT FOOD,
MEDICINE AND HEALTH CARE
ADMINISTRATION AND CONTROL

This Regulation is issued by the Addis Ababa City
 Government Cabinet in accordance with Article
 23(1) (f) of the Revised Charter Proclamation
 No.361/2003 and Article 28 of the Addis Ababa
 City Government Food, Medicine and Health Care
 Administration and Control Proclamation
 No.30/2012 as follows.

ያንዱ ዋጋ
 Unit price

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ ፳፬፻፵፭
 Addis Negari Gazeta P.O.Box 2445

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

፩. አጭር ርዕስ

ይህ ደንብ “የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ደንብ ቁጥር ፳/፪ሺ፮” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፡-

፩. “የፌዴራል አዋጅ” ማለት የፌዴራል የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር አዋጅ ቁጥር ፮፻፷፩/፪ሺ፪ ነው፤

፪. “አዋጅ” ማለት የአዲስ አበባ የምግብ፣ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለሥልጣን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፴/፪ሺ፪ ነው፤

፫. “የመድኃኒት ማዘዣ ወረቀት” ማለት ፈቃድ ባለው የሕክምና ባለሙያ ተጽፎ ለሕመማን የሚሰጥ ደረጃውን የጠበቀ የመድኃኒት ዕድላ ትዕዛዝ ነው፤

፬. “ምግብ” ማለት ማንኛውም በጥሬነቱ፣ በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ የተዘጋጀ ለንግድ ወይም በሌላ መንገድ ለህብረተሰቡ አገልግሎት ቀርቦ ለሰው ምግብነት የሚውል ነገር ሲሆን ውኃ ወይም ሌላ መጠጥ፣ የሚታኘክ ማስቲካ፣ ተጨማሪ ምግብ እንዲሁም ምግብ ለማምረት፣ ለማዘጋጀት ወይም ለማከምና ማንኛውም ንጥረ ነገር የሚያካትት ሆኖ ትንባሆና ለመድኃኒትነት ብቻ የሚያገለግሉ ንጥረ ነገሮችን አይጨምርም፤

፭. “ተጨማሪ ምግብ” ማለት ማንኛውም የመደበኛ አመጋገብን የንጥረ ምግብ ፍላጎት ለማሟላት የሚዘጋጅ የንጥረ ምግብ ወይም ፊዚዮሎጂካል ጥቅም ያላቸው የቫይታሚን ወይም የማዕድን ወይም የሌሎች ንጥረ ነገሮች በነጠላ ወይም በጣምራ የሚገኙበት በተወሰነ መጠን እንዲወሰድ ታስቦ በካፕሱል፣ በእንክብል፣ በዱቄት፣ በፈሳሽ፣ በጠብታ ወይም በሌላ ተመሳሳይ ሁኔታ የሚዘጋጅ የምግብ ዓይነት ነው፤

PART ONE

GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This Regulation may be cited as the “Addis Ababa City Government Food, Medicine and Health Care Administration and Control Regulation No.60/2014”.

2. Definitions

Unless the context otherwise requires, in this Regulation:

1. “Federal Proclamation” means the Federal Food, Medicine and Health Care Administration and Control Proclamation No.661/2011;

2. “Proclamation” means the Addis Ababa City Government Food, Medicine and Health Care Administration and Control Proclamation No.30/2012;

3. “Prescription” means any order for medicines written by a duly licensed medical professional issued to a patient in order to collect medicine from dispensing unit;

4. “Food” means any raw, semi processed or processed substance for commercial purpose or to be served for public in any way intended for human consumption that includes water and other drinks, chewing gum, supplementary food and any substance which has been used in the manufacture, preparation or treatment of food, except tobacco and substances used only as medicine;

5. “Food Supplement” means a type of food that supplement the normal diet and which is a concentrated source of vitamin, mineral or other substance with a nutritional or physiological effect, alone or in combination, designed to be taken in measured small quantities and is prepared in capsule, pill, powder, liquid, or any other similar forms;

፮. “የምግብ ጭማሪዎች” ማለት እንደምግብ አካል ተቆጥሮ ምግብን ለማጣፈጥ፣ ለማቅለም፣ ሳይበላሽ ለማቆየት ወይም ለማሳመር የሚረዳ በምግብ ላይ የሚጨመር ማንኛውም ንጥረ ነገር ነው።

፯. “የምግብ ንግድ” ማለት ምግብንና የምግብ ጥሬ ዕቃዎችን ለንግድ ማምረት፣ ማዘጋጀት፣ ማጭረር፣ ማሸግ፣ ማከማቸት፣ ማከፋፈል፣ ማጓጓዝ ጅምላና በችርቻሮ መሸጥንና የምግብ ጥራት ላቦራቶሪ ሥራን ይጨምራል።

፰. “የምግብ ተቋም” ማለት ምግብን ለንግድና ለንግድ ላልሆነ ተግባር የሚያውል ድርጅት ነው።

፱. “የምግብ አምራች” ማለት በአዲስ አበባ ከተማ ውስጥ በባለስልጣኑ ፈቃድ ተሰጥቶት ምግብን የሚያመርትና በከተማው ውስጥ ብቻ የሚያከፋፍልና የሚሸጥ ማለት ነው።

፲. “ምግብ አዘጋጅ” ማለት ማንኛውም በምግብ ንግድ ስራ ውስጥ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ ከምግቡ ጋር ግንኙነት ያለው ሰው ነው።

፲፩. “የምግብ ደህንነት” ማለት ምግብን በተገቢው መንገድ በማምረት፣ በማዘጋጀት፣ በመያዝ፣ በማከማቸትና በማጓጓዝ ለተጠቃሚ በማቅረብ ሂደት የምግብ ወለድ በሽታን መከላከልና መቆጣጠር ነው።

፲፪. “ለብክለት ተጋላጭ ምግብ” ማለት ለበሽታ አምጪ ጥቃቅን ሕዋሳት ዕድገት ወይም ለመርዞች መመረት የተመቻቸ ወይም የተጋለጠ ምግብ ነው።

፲፫. “የመልካም አመራረት አሰራር” ማለት ማንኛውም የምግብ ወይም የመድሀኒት አምራች ደህንነቱና ጥራቱ የተረጋገጠ ምግብ ወይም ደህንነቱ፣ ፈዋሽነቱና ጥራቱ የተረጋገጠ መድሀኒት ማምረት እንዲቻል በማምረት ሂደት ወጥነት ባለው ሁኔታ ሊከተለው የሚገባው መሰረታዊ አሰራር ነው።

6. “Food Additive” means any substance added to food to improve its taste, color, preservation or appearance and considered as part of food;

7. “Food Trade” means production, preparation, irradiation, export, import, storage, distribution transport, wholesale and retail of food and food raw materials for commercial purpose and includes the provision of food quality control laboratory service;

8. “Food Institution” means an enterprise that uses food for trading or non trading activities;

9. “Food Manufacturer” means an enterprise licenced by the Authority to produce, distribute and sell food products only in the Addis Ababa City ;

10. “Food Cooker” means any person who involves in food trading directly or has a contact directly or indirectly with food trade activities;

11. “Food Safety” means the prevention and control of food born disease in the process of delivering food to the consumer through proper manufacturing, preparation, handling, storage and transportation of food;

12. “Potentially Hazardous Food” means food exposed to or capable of supporting the growth of disease-causing microorganisms or the production of toxins;

13. “Good Manufacturing Practice” means the basic principles which any food or medicine manufacturer should consistently comply to manufacture safe and quality food or safe, quality and efficacious medicine;

፲፬. “መከለስ” ማለት ለንግድ ወይም በሌላ መንገድ ለህብረተሰቡ አገልግሎት በሚቀርብ ምግብ ወይም መድኃኒት ይዘት ላይ ያልተፈቀደ ነገር በመጨመር ወይም ይዘቱን በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ በሌላ ነገር በመተካት ወይም በተገቢው መንገድ በንፅህና ባለመመረቱና ባለመያዙ ከባዕድ ነገር ጋር እንዲነካግ ማድረግ ነው።

፲፭. “የአልኮል መጠጥ” ማለት በማንኛውም መጠን የአልኮል ይዘት ያለው መጠጥ ነው።

፲፮. “ገላጭ ጽሁፍ” ማለት ስለ አንድ ምግብ ወይም መድኃኒት አስፈላጊውን መረጃ የሚገልጽ በማሸጊያው ላይ የሚታተም ወይም የሚለጠፍ ጽሁፍ ሲሆን በማሸጊያው ውስጥ በአባሪነት የሚከተተውን ጽሁፍ ይጨምራል።

፲፯. “መድኃኒት” ማለት የሰውን በሽታ ለመመርመር፣ ለማከም፣ ለማስታገስ ወይም ለመከላከል የሚያገለግል ማንኛውም ንጥረ ነገር ወይም የንጥረ ነገሮች ውህድ ሲሆን የናርኮቲክና ሣይኮትሮፒክ መድኃኒቶች፣ ፕሪከርሰር ኬሚካሎች፣ የባህል መድኃኒቶች፣ ተደጋጋፊ ወይም አማራጭ መድኃኒቶች፣ መርዞች፣ ደምና የደም ተዋጽኦዎች፣ ቫክሲኖች፣ ጨረራ አፍላቂ መድኃኒቶች፣ ኮስሞቲኮች፣ የሳኒተሪ ዝግጅቶች እና የሕክምና መሣሪያዎችን ይጨምራል።

፲፰. “የመድኃኒት ንግድ” ማለት መድኃኒቶችን ለትርፍ አላማ ማምረት፣ እንደገና ማሸግ፣ በጅምላ ማከፋፈል ወይም በችርቻሮ ከበቂ መረጃ ጋር መሸጥ ወይም ማደል ማለት ነው።

፲፱. “መርዝ” ማለት በአነስተኛ መጠንም ሲወሰድ በሰው፣ በእንስሳት፣ በዕጽዋት ወይም በአካባቢ ደህንነት ላይ አደጋ የሚያስከትል ማንኛውም ንጥረ ነገር ነው።

14. “**Adulteration**” means adding any foreign substance or ingredient to a food for commercial purpose or to be served for the public in any way or medicine other than its content or by substituting its content in whole or in part by such other substance or by storing or manufacturing it under unsanitary conditions where by it may have been contaminated;

15. “**Alcohol Beverage**” means any beverage containing alcohol regardless of its concentration;

16. “**Label**” means any material which is printed or affixed to a packing material which provides the necessary information about food or medicine and includes written materials inserted within packing material;

17. “**Medicine**” means any substance or mixture of substances used in the diagnosis treatment, mitigation or prevention of a disease in human and includes narcotic drugs, psychotropic substances and precursor chemicals, traditional medicines, complementary or alternative medicine, poisons, blood and blood products, vaccine, radioactive pharmaceuticals, cosmetics and sanitary items and medical instruments;

18. “**Medicine Trade**” means to produce, repack, distribute or retail, sell or dispense medicines with sufficient information for the purpose of profit making;

19. “**Poison**” means any substance that may cause danger to human, animal, plant or environment even when taken in a small quantity;

፳፮. “የሳኒተሪ ዝግጅት” ማለት የሰው ወይም የቤት ውስጥ ንጽህናን ለመጠበቂያ የሚያገለግል ማንኛውም ዝግጅት ሲሆን ፓዶችን፣ ታምፖችን፣ የጥርስ ንጽሕና መጠበቂያ ዝግጅቶችን፣ የላብ መምጠጫዎችን እና ዲተርጀንቶችን ይጨምራል፤

፳፩. “ፀረ-ተባይ” ማለት ለሰው፣ ለእንስሳት ወይም ለእጽዋት ጤና አጠባበቅ ሲባል ተባይን ለመከላከል፣ ለመቆጣጠር ወይም ለማጥፋት የሚያገለግል ማንኛውም ንጥረ ነገር ወይም የንጥረ ነገር ውህድ ነው፤

፳፪. “ባህላዊ መድኃኒት” ማለት የእጽዋት፣ የእንስሳት ወይም የማዕድን ተዋጽኦ ሆኖ በነጠላም ሆነ በመቀላቀል ለሰውም ሆነ ለእንስሳት ሕክምና አገልግሎት የሚውል ዝግጅት ነው፤

፳፫. “የሕክምና መሳሪያ” ማለት የሰውን በሽታ ለመመርመር ወይም ለማከም በውስጥ ወይም በውጭ አካል ላይ ጥቅም ላይ የሚውል ማንኛውም መሳሪያ ወይም መገልገያ ሲሆን የተለያዩ የመመርመሪያ፣ የላቦራቶሪ፣ የቀዶ ህክምና፣ የጥርስ ሕክምና መሳሪያዎች እና የቁስል መስፊያ ክሮችን፣ ሲሪንጆችን፣ መርፌዎችን፣ ፋሻ፣ ጎዝ፣ ጥጥና መሰል ዝግጅቶችን፣ ሰው ሰራሽ ጥርሶችን፣ ኬሚካሎችን፣ የጨረራ ፊልሞችንና ሌሎች መሰል መሳሪያዎችና መገልገያዎችን ይጨምራል፤

፳፬. “ኮስሞቲክ” ማለት ሰውነትን ለማጽዳት፣ ለማስዋብ፣ ደምግባት ለመጨመር ወይም የአካልን ቅርጽና አሠራሩን ሳይቀይር ገጽታን ለመቀየር በገላ ላይ የሚደረግ ማንኛውም ዝግጅት ሲሆን የቆዳ ቅባቶችን፣ ሎሽኖችን፣ ሽቶዎችን፣ የከንፈር ቀለሞችን፣ የጥፍር ቀለምና ማስለቀቂያ፣ የዓይንና የፊት ማስዋቢያ፣ የጸጉር ማቅለሚያዎችን፣ የጠረን መቀየሪያ ዝግጅቶችን፣ ሜዲኬትድ ሳሙናዎችን እና ለእነዚህ ዝግጅቶች መሥሪያ የሚውሉ ንጥረ ነገሮችን ይጨምራል፤

20. “Sanitary Preparation” means any preparation used in the maintenance of cleanliness of human, house hold, and includes pads, tampons, dentifrices, sweat bands and deteriegent;

21. “Pesticide” means any substance or mixture of substances used to prevent control or destroy pests to protect human, animal or plant health;

22. “Traditional Medicine” means any plant, animal or mineral product that can be used independently or in combination for the treatment of human or animal diseases;

23. “Medical Instrument” means any instrument or supply that may be used on the inner or outer part of the body for diagnosis or treatment of a disease in humans, and includes various diagnostic, laboratory, surgery, dental, medical instruments and suturing materials, syringes and needles;

24. “Cosmetic” means any preparation intended to be applied to the human body for cleaning, beautying, promoting attractiveness or altering the appearance without affecting the body’s structure or functions that includes products such as skincrems, lotions, perfumes, lipsticks, finger nail polishes, eye and facial makeup preparations, shampoos, permanent waves, hair colors, deodorant, medicated soaps and any ingredient intended for preparing these products;

፳፭. “የትምባሆ ዝግጅት” ማለት በከፊልም ሆነ ሙሉ በሙሉ ከትምባሆ ቅጠል የተዘጋጀ በማጨስ፣ በመሳብ፣ በማጥፋት ወይም በማሸተት የሚወሰድ ማንኛውም ንጥረ ነገር ነው፤

፳፮. “የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት” ማለት በወጣው የጤና ቁጥጥር ደረጃ መሰረት በምግብና በመድኃኒት ወይም በጤናና ጤና ነክ አገልግሎት ወይም በንግድ ስራ የሚሰጥ የስራ ፈቃድ ነው፤

፳፯. “የሙያ ሥራ ፈቃድ” ማለት የጤና አገልግሎት ወይም ሌሎች ተዛማጅ አገልግሎቶችን መስጠት እንዲችል ለጤና ባለሙያ የሚሰጥ የምስክር ወረቀት ነው፤

፳፰. “የሕክምና ባለሙያ” ማለት ሕመምተኛውን በመመርመር የበሽታውን ዓይነት የሚለይና በመድኃኒት ወይም አካልን በመቅደድ የሚያክም የሰው ሐኪም ወይም እነዚህን ተግባራት እንዲያከናውን የተመዘገበና የተፈቀደለት የጤና ባለሙያ ነው፤

፳፱. “የጤና ባለሙያ” ማለት የሰውን ጤና ለመጠበቅ ወይም አገልግሎት ለመስጠት በባለስልጣኑ ወይም በፌዴራል የምግብ የመድኃኒትና የጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን የተመዘገበ ወይም ፈቃድ የተሰጠው ሰው ነው፤

፴. “የመድኃኒት ባለሙያ” ማለት አግባብ ባለው አካል የሙያ ሥራ ፈቃድ የተሰጠው ፋርማሲስት፣ ድራጊስት ወይም ፋርማሲ ቴክኒሻን ነው፤

፴፩. “ባህላዊ ሕክምና” ማለት አገር በቀል የሆነና በልምድ የካብተ እንዲሁም በህብረተሰቡ ተቀባይነት ያገኘ ዕውቀት ሆኖ የዕጽዋትን ወይም የእንስሳትን ተዋጽኦ፣ የማዕድናት ወይም የእጅ ጥበብ በመጠቀም የሚሰጥ የሕክምና አገልግሎት ነው፤

25. “**Tobacco Product**” means product entirely or partly made of the tobacco leaf which is manufactured to be used for smocking, sucking, chewing or snuffing;

26. “**Certificate of Competence**” means a work license issued for a person to carry out food, medicine, health or health related services or trade in accordance with standards set;

27. “**License**” means a certificate issued for a health professional to provide medical or other health related services;

28. “**Medical Practitioner**” means a physician who is licensed to examine and diagnose human diseases and treat them by drug or surgical operations or any other health professional who is authorized to perform such activities;

29. “**Health Professional**” means a person registered as a health professional or licensed by the Authority or Federal Food, Medicine, and Health care Administration and Control Authority to protect human health or provide health services;

30. “**Medicinal Professional**” means a pharmacist, druggist or pharmacy technician who is licensed by the appropriate organ;

31. “**Traditional Medication**” means a medical service using plant, animal or mineral product or physical means out of indigenous and customary knowledge which is accepted by the society;

፴፪. “የባህላዊ ሕክምና አዋቂ” ማለት ባህላዊ ሕክምና ለመስጠት በባለሥልጣኑ የሥራ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ነው፤

፴፫. “አስመስሎ ማቅረብ” ማለት የምግብ ወይም የመድኃኒት ማሸጊያ፣ መለያ፣ የንግድ ምልክት፣ የንግድ ስም ወይም ማንኛውንም ዓይነት ልዩ ምልክት በመጠቀም ምግቡ ወይም መድኃኒቱ በእውነተኛው አምራች እንደተመረተ በማስመሰል ወይም የምግብነት ወይም የመድኃኒትነት ይዘትና ባህርይ ለውጦ በማቅረብና በሰው ጤና ላይ ጉዳት ማስከተል ነው፤

፴፬. “አደገኛ ኬሚካል” ማለት በጥንቃቄ ካልተያዘ ወይም አገልግሎት ላይ ካልዋለ በሰው ጤና ላይ ከፍተኛ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል የፌደራል ባለሥልጣን አደገኛ በሚል በዝርዝር የሚለየው ኬሚካል ነው፤

፴፭. “ሥራ ነክ ጤና አጠባበቅ” ማለት በሥራ አካባቢ የሚከሰቱ ወይም ከሥራ ጋር ግንኙነት ያላቸው ኬሚካላዊ፣ ፊዚካላዊና ሥነ ሕይወታዊ ጎጂ ንጥረ ነገሮች በመከላከልና በመቆጣጠር ሠራተኞች ለአደጋ እንዳይጋለጡ በማድረግ ሳይንሳዊ፣ ቴክኖሎጂያዊና አስተዳደራዊ ዘዴዎችን በመጠቀም የሠራተኞችን ጤንነት ለመጠበቅ የሚያስችል ሳይንስ ነው፤

፴፮. “መርዛማ ቆሻሻ” ማለት ማንኛውም ታክሞ እንደገና ጥቅም ላይ ሊውል የማይችል ለሰው ልጅ ጤና ጎጂ የሆነ ቆሻሻ ነው፤

፴፯. “ቆሻሻ” ማለት ከኢንዱስትሪዎች፣ ከእርሻ ቦታዎች፣ ከትምህርት ቤቶች፣ ከመኖሪያ ቤቶች፣ ከንግድ ስፍራዎች፣ ከጤናና ምርምር ተቋማት፣ ከመጻዳጃ ቤት ወይም ከሌሎች መሰል ተቋሞች የሚወጣና በሰው ወይም በእንስሳት ጤና ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል ፈሳሽ፣ ደረቅ ቆሻሻ ወይም ሌላ ቆሻሻ ነው፤

32. “Traditional Medication Practitioner” means a person who is licensed by the Authority to provide traditional medication;

33. “Counterfeiting” means using in any way the packing material, identification or trade mark, trade name or any special mark of an authentic product of a manufacturer and presenting such falsely labeled and packed food or medicine as if its manufactured by the genuine manufacturer or altering the content and property of food or medicine that cause health hazards to human being;

34. “Dangerous Chemical” means a chemical that can cause severe injury to human health if not cautiously kept or utilized and categorized as dangerous by the Federal Authority;

35. “Occupational Health Care” means a scientific, technological and managerial principle applied to protect and control workers health by preventing or reducing risks that may occur within working areas or relating to occupation due to chemical, physical or biological agents;

36. “Poisoned Waste” means any waste that cannot be recycled and deleterious to human health;

37. “Waste” means liquid, solid or other waste generates from industries, agricultural institutions, school, residence, toilets or other similar institutions which can affect the health of human beings or animal;

፴፰. “የአካባቢ ጤና አጠባበቅ ጉድለት” ማለት ሰው በሚኖርበት አካባቢ የሚገኝ በአካላዊ እድገት፣ በጤና ወይም በአኗኗር ዘይቤ ላይ ተጽዕኖ ሊያስከትል የሚችል ማናቸውም ሁኔታ ነው፤

፴፱. “እንደገና ጥቅም ላይ የሚውል ቆሻሻ” ማለት በተለያዩ ሂደት ውስጥ በማለፍ የሰውን ጤና እንዳይጎዳ ታክሞ ጥቅም ላይ ሊውል የሚችል ፈላሽ ቆሻሻ ወይም ወደ ሌላ ጠቃሚ ነገር ሊለወጥ የሚችል ቆሻሻ ነው፤

፵. “የተጠረጠረ ሰው” ማለት አግባብ ባለው አካል ተገምግሞ ለተላላፊ በሽታ እንደተጋለጠ የሚቆጠርና ያለበትን በሽታ ማስተላለፍ የሚችል ሰው ነው፤

፵፩. “ተላላፊ በሽታ” ማለት በተለያዩ መንገዶች በፍጥነት በመላመት አደገኛ ወረርሽኝ የሚያስከትል የነበረ ወይም በአዲስ መልክ የሚከሰት በሽታ ነው፤

፵፪. “ኳራንታይን” ማለት ለድንገተኛ ተላላፊ በሽታ ተጋልጦዋል ወይም በበሽታው ተይዘዋል ተብለው የሚጠረጠሩ ሰዎችን እስኪረጋገጥ ድረስ በተለየ ቦታ እንዲቆዩ ማድረግ ነው፤

፵፫. “ለይቶ ማቆየት” ማለት በተላላፊ በሽታ የተያዙ ሰዎች በሽታውን ወደሌላ ሰው እንዳያስተላልፉ ለተወሰነ ጊዜ ለብቻቸው ተለይተው እንዲቆዩ ማድረግ ነው፤

፵፬. “የጤና አገልግሎት” ማለት የጤና ባለሙያው በተፈቀደለት የጤና ሙያ ተግባር አይነትና ወሰን መሰረት የሚሰጥ አገልግሎት ነው፤

፵፭. “በበቂ መጠን በገበያ ላይ የማይገኙ የጤና ባለሙያዎች” ማለት ሀገራዊ ፍላጎትን ማሟላት ሳይቻል ሲቀር አግባብ ባላቸው አካላት እጥረት እንዳለባቸው የሚቆጠሩ የጤና ባለሙያዎች ናቸው፤

38. “**Poor Environment Sanitation**” means all human environmental factors which may cause deleterious effect on the physical development, health and survival of human beings;

39. “**Recyclable Waste**” means liquid waste that could be treated to avoid injury to human health or waste that could be transformed in to usable thing through various mechanisms;

40. “**Suspected Person**” means a person who is approved by appropriate body as having been exposed to infection by a disease and is capable of communicating it;

41. “**Communicable Disease**” means existing or newly emerging diseases that can cause major epidemics by spreading rapidly;

42. “**Quarantine**” means isolation of persons who are believed to be exposed or infected with emergent communicable disease until the infection disconfirmed;

43. “**Isolation**” means separation of persons who are infected with communicable disease for certain period so that they may not transmit the disease to other person;

44. “**Heath service**” means a service provided by a health professional as per the type and scope of practice permitted by law;

45. “**Health Professionals Insufficiently Available in the Market**” means health professionals believed to be scarce by the federal authority based on unfulfillment of the national demand;

፵፯. “ሙያዊ ያልሆነ ሥነ ምግባር” ማለት በአዋጁ፣ በዚህ ደንብና አግባብ ባላቸው ሌሎች ሕጎችና ደረጃዎች የተደነገጉ የጤና ባለሙያ ሙያዊ ግዴታን ወይም ሥነ ምግባርን የሚቃረን ተግባር ነው፤

፵፱. “ተገልጋይ” ማለት ለራሱ ወይም ለሌላ ሰውነት ወገን የጤና አገልግሎት ለማግኘት ሲል በውል ወይም በሌላ መልኩ ከጤና ባለሙያ ጋር ግንኙነት የሚፈጥር ታካሚ ወይም ደንበኛ ነው፤

፶፩. “ተቋም” ማለት የጤና ተቋም ወይም ጤና ነክ ቁጥጥር የሚደረግበት ተቋም ወይም የምግብ ተቋም ነው፤

፶፪. “የጤና ተቋም” ማለት የጤና ማበልጸግ፣ የበሽታ መከላከል፣ ማከምና መልሶ ማቋቋም ሥራዎችን ወይም የመድኃኒት ንግድ ሥራን ወይም አገልግሎት የሚያከናውን ማንኛውም የመንግሥት፣ መንግሥታዊ ያልሆነ ወይም የግል ተቋም ሆኖ ዲያግኖስቲክ ማእከላትንም ይጨምራል፤

፶. “ጤና ነክ ቁጥጥር የሚደረግበት ተቋም” ማለት ማንኛውም የኅብረተሰብ መገልገያ ተቋም ሲሆን፣ ትምህርት ቤት፣ ማረሚያ ቤት፣ የአረጋውያን መንከባከቢያ ማዕከላት፣ የአሳዳጊ አልባ ህፃናት ማዕከላት፣ መዋዕለ ህፃናት፣ የህፃናት ማቆያ የገበያ ቦታዎች፣ የስፖርት ቦታዎች፣ የመታሻ ማዕከላት፣ የመዝናኛ ማዕከላት፣ የጸጉር ቤቶችና የውበት ሳሎኖችን ይጨምራል፤

፶፩. “ስረዛ” ማለት የሙያ ፈቃድ ወይም የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀትን መሰረዝና በአዋጁና በዚህ ደንብ መሰረት ቁጥጥር የሚደረግባቸውን ተግባራት እንዳይሰራ መከልከል ነው፤

፶፪. “ዕገዳ” ማለት በዚህ ደንብ ድንጋጌ መሠረት ዕገዳን የሚያስከትል ተግባር በሚፈጽም የጤና ባለሙያ ላይ የሚወሰድ ማንኛውም አስተዳደራዊ እርምጃ ነው፤

46. “Unprofessional Conduct” means the conduct of health professional contrary to professional ethics or obligations stipulated in the Proclamation, this Regulation and other relevant laws and standards;

47. “Client” means a patient or user who establishes contractual or otherwise relationship with a health professional to obtain health service for himself or for a third party;

48. “Institution” means health institution or health related controllable institution or food institution;

49. “Health Institution” means any governmental, non-governmental, private institutions including diagnostic stations that carryout promoting preventive curative and rehabilitative activities or medicine trade or services;

50. “Health Related Controllable Institution” means any public service provding institution including schools, prisons, geriatric centers, orphanage centers nurseries, market places, gyms ,massage center, recreation centers barber and beauty salons;

51. “Revoke” means the revocation of the health proffetionals license or certification and prohibiting from doing controliable activities based on the proclamation and this regulation;

52. “Suspension” means any administration measures taken against health profession who commits activities that may entail suspension in accordance with this Regulation;

፱፫. “የፌዴራል ባለሥልጣን” ማለት የፌዴራል የምግብ፣ መድኃኒት እና ጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለሥልጣን ነው።

፱፬. “ባለሥልጣን” ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የምግብ፣ መድኃኒት እና ጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለሥልጣን ነው።

፱፭. “ከተማ” ማለት የአዲስ አበባ ከተማ ነው።

፱፮. “አስተዳደር” ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ነው።

፱፯. “ተቆጣጣሪ” ማለት በዚህ ደንብ መሠረት የቁጥጥር ተግባራትን ለማከናወን በባለሥልጣኑ ሥልጣን የተሰጠው ማንኛውም ባለሙያ ነው።

፱፰. “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

፱፱. በዚህ ደንብ ውስጥ በልዩ ሁኔታ ካልተገለፀ በስተቀር በወንድ ፆታ የተገለጹ አገላለጾች ለሴት ጾታም ተፈጻሚ ይሆናሉ።

፫. የተፈጻሚነት ወሰን

በፌዴራል አዋጁ አንቀፅ ፫(፪) ላይ የተዘረዘሩት እንደተጠበቁ ሆነው ይህ ደንብ በምግብ፣ በመድኃኒት፣ በአካባቢ ጤና አጠባበቅ፣ በጤና ባለሙያዎች እና በጤናና ጤና ነክ ቁጥጥር የሚደረግበት ተቋማት ላይ በከተማው በሚካሄዱ የቁጥጥር ተግባሮች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት

የምግብ ደህንነትና ጥራት አስተዳደርና ቁጥጥር

፬. መርህ

ተገቢውን የደህንነትና ጥራት ደረጃ ያልጠበቀ ምግብ ማምረት፣ ማከማቸት፣ ማከፋፈል፣ ማጓጓዝ ወይም ለሽያጭ ወይም ለህብረተሰቡ ጥቅም ማዋል የተከለከለ ነው።

53. “Federal Authority” means Federal Food, Medicine and Health Care Administration and Control Authority;

54. “Authority” means Addis Ababa City Government Food, Medicine and Health Care Administration and Control Authority;

55. “City” means the Addis Ababa City;

56. “Government” means the Addis Ababa City Government;

57. “Inspector” means any professional authorized by the Authority to perform inspection activates pursuant to this Regulation;

58. “Person” means natural or legal person;

59. Unless otherwise expressed, in this Regulation expressions stated in the masculine gender shall apply to the feminine gender.

3. Scope

Without prejudice to sub article (2) of Article 3 of the Federal Proclamation, this Regulation shall apply to the Addis Ababa City Government food, medicine, environmental health care, health professionals and health related controllable institutions.

PART TWO

FOOD SAFETY AND QUALITY ADMINISTRATION AND CONTROL

4. Principle

No food unfit for human consumption or not complying with appropriate safety and quality standards may be manufactured, stored, distributed, transported or made available for sale or use to the public.

፮. ምግብን ስለማምረት

፩. ማንኛውም የምግብ አምራች በባለሥልጣኑ ፈቃድ ሳያገኝ ማንኛውንም የምግብ ዓይነት ማምረት፣ ለሽያጭ ማቅረብ ወይም የዓይነትና የማምረት ሂደት ለውጥ ማድረግ የተከለከለ ነው።

፪. ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ መሰረት ፈቃድ የሚሰጠው የመልካም የአመራረት አሰራር፣ የምግብ ደህንነትና ጥራት ላብራቶሪ ምርመራ እና ሌሎችም አስፈላጊ መስፈርቶች መሟላታቸውን በማረጋገጥ ይሆናል።

፯. ምግብን ስለመከለስ

፩. በማንኛውም ምግብ ላይ ከነበረው የሚዛን ክብደት ወይም መጠን ለመጨመር፣ መልክ ለማሳመር፣ ወይም ለሌላ ተመሳሳይ ዓላማ ሲባል ባዕድ ነገር መቀላቀል የተከለከለ ነው።

፪. ማንኛውንም ምግብ ከማንኛውም መርዛማ፣ በንጽህና ካልተያዘ፣ አደገኛ ንጥረ ነገር ወይም ሌላ ማናቸውም ጠቃሚነት ከሌለው ንጥረ ምግብ መደባለቅ፣ የምግብ ንጥረ ነገሮች መጠን አለመጠበቅ የተከለከለ ነው።

፯. ምግብን ስለማከማቸት፣ ለዕይታ ማቅረብና ማጓጓዝ

፩. ማንኛውም ምግብ ወይም ለብክለት ተጋላጭ ሊሆን የሚችል ምግብ በሚከማቸበት፣ ለዕይታ በሚቀርብበት፣ በሚታሸግበት ወይም በሚጓጓዝበት ጊዜ ሁሉ በተገቢው የሙቀት ወይም የቅዝቃዜ መጠን ውስጥ የተጠበቀ መሆን አለበት።

፪. ምግብን ማጓጓዝ፣ መያዝ ወይም ለሽያጭ ማቅረብ የሚቻለው ከምግቡ ጋር ንክኪ የሚኖረው የማጓጓዣው ክፍል ወይም እቃ ንፁህ እና ከኬሚካላዊ፣ አካላዊ ወይም ማይክሮ ባይዮሎጂካል ብክለት ምግቡን የማያጋልጥ መሆን አለበት።

5. Food Manufacturing

1. No food manufacturer shall sell each of its food products or changes the typed and production process of the food without securing permission from the Authority;
2. The Authority shall issue a permit in accordance with sub-article 1 of this Article upon ascertaining the fulfillment of good manufacturing practices, food safety and quality laboratory test and other necessary requirements.

6. Food Adulteration

1. It shall be prohibited to add or mix substance to any food so as to increase its bulk or weight, or make it appear better or for any other similar purpose;
2. It shall be prohibited to partially or completely imbed any poisonous, insanitary or deleterious ingredients or any other non-nutritive object in any food and failure to maintain the necessary components of food.

7. Food Storage Display and Transportation

1. Any food or potentially hazardous food shall be stored, displayed, packed or transported at the appropriate temperature or cold chain;
2. Transporting food on or in any part of a vehicle may only be possible where that part is clean and has been cleaned to such an extent that chemical, physical or microbiological contamination of the food is prevented;

፫. ማንኛውንም ምግብ ከተበከለ ምግብ፣ ከምግብ ትርፍራፊ፣ ከመርዛማ ነገሮች፣ ጎጂ ከሆኑ ነገሮች፣ ከእንስሳት ወይም ከሌሎች በካይ ነገሮች ጋር ማከማቸት እና መጫን ወይም ማጓጓዝ የተከለከለ ነው፡፡

፳. ንጥረ ምግብ

፩. ማንኛውም ሰው አግባብ ባለው አካል የወጣውን ደረጃ ካላሟላ በስተቀር በንጥረ ምግብ ምርት ስራ ላይ መሰማራት አይችልም፤

፪. ማንኛውም ሰው በፌደራል ባለስልጣኑ ካልተፈቀደ በስተቀር የሚያመርታቸው የምግብ ምርቶች በንጥረ ምግብ የዳበሩ እንደሆኑ አድርጎ መግለጽ አይችልም፤

፫. ማንኛውንም በንጥረ ምግብ የዳበሩ የምግብ ምርት ማሸጊያ ላይ የንጥረ ምግቡ ዓይነትና ይዘት፣ የአጠቃቀም መመሪያና የአገልግሎት ጊዜ ማብቅያ በቀላሉ በማይለቅና በግለጽ መገለጽ ይኖርበታል፤

፬. ማንኛውም ሰው በሚያመርተው ወይም በሚያከፋፍለው ምግብ ውስጥ ደረጃውን የጠበቀ የአዮዲን ጨው ያለበት መሆኑን ማረጋገጥ አለበት፡፡

፳. ስለተጨማሪ ምግቦች

፩. ማንኛውም ሰው ተጨማሪ ምግቦችን ለሽያጭ ማቅረብ የሚችለው ተጨማሪ ምግቡ በፌደራል ባለሥልጣኑ ተመዝግቦ ሲፈቀድ መሆኑን አለበት፤

፪. ማንኛውም ሰው በቅድሚያ የታሸገ እና “ተጨማሪ ምግብ” የሚል ገላጭ ጽሁፍ ሳይኖረው ማንኛውንም ተጨማሪ ምግብ መሸጥ የተከለከለ ነው፤

፫. ማንኛውም የተጨማሪ ምግብ ገላጭ ጽሁፍ፣ አቀራረብ ወይም ማስታወቂያ የተመጣጠነና የተለያየ አመጋገብ፣ ተገቢውን የንጥረ ምግብ መጠን እንደማያስገኝ ወይም ተጨማሪ ምግቡ የሰውን በሽታ እንደሚከላከል ወይም እንደሚያድን የሚገልጽ መሆኑን የለበትም፡፡

3. It shall be prohibited to store, load or transport any food together with contaminated food, waste food, poison, any harmful substance, animal or any other contaminant.

8. Nutrition

1. No person may involve in the production of nutrition unless it fulfills the standard set by the appropriate organ;

2. No person may disclose the nutritious content in the food if produces without obtaining approval from the Federal Authority;

3. The type and content of nutrition, usage glide and shelf life of nutritionally produced food shall be stated in an unfading and clearly mark on its package;

4. Any person who produces or distributes salt for human consumption shall ensure that it meets the standard requirement of iodine content.

9. Food Supplement

1. Any person may only sale food supplements upon the registration and permit of the Federal Authority;

2. No person shall sell a food supplement unless in per-packed from and its labeling contains the phrase “food supplement”;

3. No labeling, presentation or advertisement of a food supplement may describe that a balanced and varied diet cannot provide appropriate quantities of nutrients in general or attribute to the food supplement the property of preventing or treating a human disease.

፲. የጨቅላና ህጻናት ምግቦችና ማሟያ ምግቦች

፩. ማንኛውንም ሰው በከተማው ተመርተው እና በከተማው ውስጥ ብቻ ለሽያጭ የሚቀርቡ የጨቅላና ህጻናት ምግቦችን ወይም ማሟያ ምግቦች ለማምረት፣ ለማከፋፈል ወይም ለሽያጭ ለማቅረብ ከባለሥልጣኑ ልዩ ፈቃድ ማግኘት አለበት፡፡

፪. ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም፡-

ሀ. “የጨቅላ ሕጻን ምግብ” ማለት ከአትክልት ወይም እንስሳ የሚገኝ ወተት ወይም ወተት መሰል ውጤት ሆኖ በኮዴክስ አሊመንተሪየስ የጨቅላ ሕጻን ምግብ ደረጃ መሰረት በፋብሪካ የተዘጋጀና ከውልደት እስከ መጀመሪያዎቹ ስድስት ወር እድሜ ውስጥ ላለ የጨቅላ ሕጻን የንጥረ ምግብ ፍላጎትን ለማሟላት የተዘጋጀ ምግብ ነው፤

ለ. “የሕጻን ምግብ” ማለት ከአትክልት ወይም ከእንስሳ የሚገኝ ወተትና የወተት ተዋጽኦ ወይም ሌላ ግብአት ሆኖ በኮዴክስ አሊመንተሪየስ የሕጻን ምግብ ደረጃ በፋብሪካ ወይም በሀገር ውስጥ ተመርተው በሀገር አቀፍ ደረጃ በወጣው መስፈርት መሰረት የተዘጋጁ ከስድስት ወር እድሜ በላይ የሆነን ሕጻን ለመመገብ ተስማሚ እንደሆነ የተገለፀ ወይም በሌላ መልኩ ገበያ ላይ የዋለ ምግብ ነው፤

ሐ. “ማሟያ ምግብ” ማለት የእናት ጡት ወተት፣ የጨቅላ ሕጻን ወይም የሕጻን ምግብ ለሕጻኑ የምግብ ፍላጎት በቂ ሳይሆን ሲቀር ለምግባቹ ማሟያነት ተስማሚ ሆኖ የሚመረት ወይም የሚዘጋጅ ምግብ ነው፡፡

፫. ባለስልጣኑ የጨቅላና ህጻናት ምግቦችና ማሟያ ምግቦች ገበያ ላይ ከመዋላቸው በፊት በፌዴራሉ ባለስልጣን መመዝገባቸውን ማረጋገጥና ግብይትን የሚመለከት ዝርዝር መስፈርቶችን ያስፈጽማል፡፡

10. Infant and Follow up Formula and Complementary Foods

1. Special permit of the Authority shall be required to manufacture, distribute or sell any infant follow up formula and complementary foods that are produced in the City.

2. For the purpose of this Article:

a. “infant food” means a food prepared from the products of vegetables or animal’s or milk or other milk related products made according to the codex accementrions infants food standard prepared in factory provided for infants from birth to six month for the purpose of fulfillment of infant nutrition;

b. “babies food” means a food prepared from vegetables or animal’s milk other milk related products or other inputs made according to codex alementrious babies food standard prepared in factory or produced locally which are prepared in accordance with national standard provided for babies above six months which is considered fit and available on markets;

c. “follow up formula” means breast milk infant or babies’ food provided that if the food is not enough for the infant or babies.

3. The Authority shall ensure the registration of infantand babies’ food and follow up formula by Federal Authority and execute transaction requirements before they are ready for sale.

፲፩. ምግብን ስለማበልጸግ

፩. ምግብ ማበልጸግ ማለት በማህበረሰቡ ወይም በማህበረሰቡ የተወሰነ ክፍል የሚታይን የአንድ ወይም የብዙ ንጥረ ምግቦች እጥረትን ለመከላከል ወይም ለመተካት አንድ ወይም ከዚያ በላይ ንጥረ ነገሮችን በምግብ ውስጥ መጨመር ነው፤

፪. የፌዴራል ባለሥልጣን ለህዝብ ጤናና ደህንነት ሲባል ምግብ እንዲበልጽግ ባስቀመጠው መስፈርት መሰረት መከናወኑን ባለስልጣኑ ይቆጣጠራል፤

፫. ማንኛውም የምግብ ተቋም እንዲበልጽግ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ መሰረት በባለሥልጣኑ የተለየ ምግብን ማምረት፣ ማከፋፈል ወይም መሸጥ የሚችለው በመስፈርቱ መሰረት የበለጸገ ሲሆን ብቻ ነው፤

፬. የምግብ ጭማሪ ገላጭ ጽሁፍ “የበለጸገ” የሚል ሀረግ ሊኖርበት ይገባል፡፡

፲፪. ስለምግብ ማሸጊያዎችና ገላጭ ጽሁፍ

ማንኛውም የታሸገ ምግብ አምራች ወይም ቸርቻሪ ምግቡ በአግባቡ ካልታሸገና ገላጭ ጽሁፍ በአማርኛ ወይም በእንግሊዝኛ ካልተደረገበት በስተቀር ለገበያ ሊያቀርበው ወይም በማናቸውም አኳኋን ሊያሰራጨው አይችልም፡፡

፲፫. ምግብን ማጭረር

፩. ምግብ የሚያጨር ተቋም ተገቢውን የደህንነትና የሀይደን መስፈርቶችን በሚያሟላ መልኩ ዲዛይን መደረግ ይኖርበታል፤

፪. በማንኛውም ምግብ የሚኖር የራዲዮ ኒውክላይዶች ትራት ተቀባይነት ካለው መጠን መብለጥ የለበትም፡፡

11. Food Fortification

1. “Food fortification” means the addition of one or more micronutrients to a food to prevent or correct a demonstrated deficiency of one more nutrients in the general population or specific population group;
2. The Federal Authority may order food fortification for publication for public and safety reasons;
3. Any food establishment may only manufacture, import, distribute or sale any food identified for fortification in accordance with sub article 2 of this Article where such food is enriched in accordance with prescribed requirements;
4. The labelling of fortified food shall contain the phrase “enriched with”.

12. Packaging and Labeling of Food

Any producer or retailer of packed food shall not supply or distribute to the market unless and otherwise is duly packed and lebeled both in English and Amharic.

13. Food Irradiation

1. A food irradiation establishment shall be designated to meet the requirements of safety and good hygienic practices;
2. The radio nuclei remain in any food may exceed the acceptable limit.

፲፩. ስለ ውሃ አቅርቦት

፩. አግባብ ባለው አካል ጥራቱ ካልተረጋገጠ በስተቀር የምንጭ፣ የጉድጓድ ወይንም የቧንቧ ውኃ አገልግሎት ለህብረተሰቡ መስጠት የተከለከለ ነው፤

፪. ማንኛውም ሰው ከአስፈጻሚ አካሉ ፈቃድ ሳያገኝ የማዕድን ውኃም ሆነ የታሽገ ውኃ ወደ ሀገር ውስጥ በማስገባት ወይም በአገር ውስጥ በማምረት ለህብረተሰቡ ማቅረብ የተከለከለ ነው፡፡

፲፭. ስለ አልኮል መጠጥ ሽያጭ

፩. ማንኛውም ሰው አግባብ ያለው አካል ያወጣውን ደረጃ እና ንፅህናው ባልተጠበቀ ሁኔታ የአልኮል መጠጥ ማምረት፣ ማዘጋጀት፣ ማከማቸት ወይም መሸጥ የተከለከለ ነው፤

፪. ማንኛውም የታሽጉ አልኮል መጠጦችን የሚያመርት ድርጅት አግባብ ባለው አካል የወጣውን የንፅህና ሁኔታና ደረጃ በማያሟላ መልኩ ማምረት፣ ማዘጋጀት፣ ማከማቸት ወይም መሸጥ የተከለከለ ነው፤

፫. ማንኛውንም የአልኮል መጠጥ ለአካለ መጠን ላልደረሰ ሰው መሸጥ ክልክል ነው፡፡

፲፮. ስለ ድገረ ገበያ ቅኝት

፩. ባለስልጣኑ የምግቦችን ደህንነት፣ ጥራት ገበያ ላይ ከዋሉ በኋላ ለማረጋገጥ የድህረ ገበያ ቅኝት በማካሄድ ተገቢውን የቁጥጥር ሥራ ያካሂዳል አስፈላጊውን አርምጃም ይወስዳል፤ ዝርዝሩም በመመሪያ ይወሰናል፤

፪. ማንኛውም የምግብ ተቋም፡-

- ሀ. በምግብ ደህንነትና ጥራት ላይ ያልተጠበቀ ችግር ሲኖር ለባለሥልጣኑ የማሳወቅ፤
- ለ. ለሰው ምግብነት የማይስማማ ማንኛውንም ምግብ ከማስራጨት የመቆጠብ፤ እና
- ሐ. ለሽያጭ የቀረበው ማንኛውም ምግብ ለሰው ምግብነት የማይስማማ ከሆነ አግባብ ባለው አካል በሚያወጣው መመሪያ መሰረት የመሰብሰብ፣ የማስወገድና ግዴታ አለበት፡፡

14. Water Supply

1. Any person may only carry out water supply services of spring, well or pipe water up on the approval of quality of water by the appropriate organ;
2. It is prohibited to import or produce and distribute bottled mineral or plain water for public consumption unless its quality is verified by the executive organ.

15. Sale of Alcohol

1. No person shall imprt, manufacture, store or sale alcoholic beverages without meeting the required standards set by the appropriate organ;
2. Any organization which produces packed beverages is prohibited to produce, prepare, store and sale beverages bellow the sanitations and standards set by the appropriate authority;
3. The sale of any alcohol beverage to a minor is prohibited.

16. Post Marketing Surveillance

1. The Authority shall undertake post marketing surveillance on food or medicine for sale and take the necessary measures thereof; details shall be determined by directives;
2. Any food establishment shall have the following duties:
 - a. Inform the Authority unprecedented problem in food safety and quality;
 - b. Refrain from distributing of unfit food human consumption; and
 - c. Collect the food he offered for sale where it is unfit for human consumption and dispose same in accordance with the Federal Authority's order.

፲፯. ምግብን ስለመያዝና ማስወገድ

፩. ባለስልጣኑ ምግብን ሊይዝ ወይም እንዲወገድ ሊያደርግ የሚችለው፡-

- ሀ. ገበያ ላይ እንዲውል ያልተፈቀደ፤
- ለ. አስመስሎ የቀረበ፤
- ሐ. የአገልግሎት ጊዜው ካለፈ ወይም የጥራት ደረጃውን የማያሟላ፤
- መ. የመልካም አመራረት አሰራርን ሳይጠብቅ የተመረተ፤
- ሠ. የምግብ ንግድ ሥራን ለማካሄድ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በሌለው ሰው የተመረተ፤ የተከማቸ፤ የተከፋፈለ፤ ለዕደላ የተዘጋጀ ወይም የታደለ ከሆነ ነው፡፡

፪. ባለስልጣኑ ምግቡ ጥቅም ላይ የሚውል እስከሆነ ድረስ ተገቢውን አወገድ ስርዓት ተከትሎ ስለመወገዱ ማረጋገጥ አለበት፤

፫. ባለስልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ መሰረት ለተወገደው ምግብ ማስረጃ ሲጠየቅ የማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለምግቡ ባለቤት ወይም ባለይዞታ ይሰጣል፡፡

ክፍል ሦስት

የመድኃኒት አስተዳደርና ቁጥጥር

፲፰. ስለ መድኃኒት አያያዝ

፩. ማንኛውም የመድኃኒት ባለሙያ አግባብ ባለው ህግ መሰረት መድኃኒቶችን እንደ ባህሪያቸው በተገቢው ቦታ፣ የሙቀት መጠን፣ ጊዜ፣ የጸሀይ ጨረር እና ሌሎች ተገቢ የሆኑ ጥንቃቄዎችን በማሟላት መቀመጡን ማረጋገጥ አለበት፤

፪. ማንኛውም የመድኃኒት ባለሙያ የመጠቀሚያ ጊዜ ያለፈባቸውን እና በልዩ ልዩ ምክንያት አገልግሎት ሊሰጡ የማይችሉ መድኃኒቶችን፣ አገልግሎት ከሚሰጡ መድኃኒቶች ለይቶ ማስቀመጥ አለበት፤

17. Food Seizure and Disposal

1. The Authority may seize food or order disposal where the food:
 - a. does not have market authorization,
 - b. is counterfeit,
 - c. has expired or deteriorated quality,
 - d. is produced in contravention of good manufacring practices,
 - e. is stored, distributed, offered for dispensing or dispensed by a person without certificate of competence to be engaged in food trader.
2. The Authority shall ensure that food is disposed to the extent it may not be retrievable;
3. The Authority shall issue a certificate to the owner or possessor of the food disposed in accordance with sub article 2 of this Article upon request.

PART THREE

ADMINISTRATION AND CONTROL OF MEDICINE

18. Medicine Handling

1. Any medicine professional shall ensure the placements of medicines according their nature, cold chine, time duration and solar radiation in accordance with relevant law;
2. Any medicine professional shall identity medicine whose expiry date lapsed and that do not use in different cases;

፫. ማንኛውም የመድኃኒት ባለሙያ ተቀጣጣይነት ያላቸውን ወይም ሌሎች መድኃኒቶችን ሊበክሉ የሚችሉ ኬሚካሎችን፣ ቅመሞችን፣ ክሌሎች መድኃኒቶች ለይቶ ማስቀመጥ አለበት፤

፬. ማንኛውም የመድኃኒት ባለሙያ የሚይዛቸውን መድኃኒቶች በጠቀሜታ ጊዜያቸው ቅደም ተከተል መሰረት በማድረግ ቀድሞ ጊዜ የሚያልፍባቸውን ቀድሞ ማውጣት ወይም ጥቅም ላይ ማዋል አለበት፤

፭. ማንኛውም የመድኃኒት ባለሙያ ከአቅም በላይ የተከሰተ ችግር ሲያጋጥመውና ለመድኃኒቶች አያያዝ አስጊ ሁኔታ ሲፈጠር ለባለስልጣኑ የማስታወቅ ግዴታ አለበት፤

፮. ማንኛውም ጤና ተቋም የመድኃኒትን ግብይት፣ ክምችት፣ ስርጭት እና ሽያጭ ግልጽ መረጃ መስጠት ደረሰኝ የማቅረብ እና ኦዲት ሊደረግ በሚችል ስርዓት የማደራጀት ግዴታ አለበት፡፡

፲፱. ስለ መድሃኒት አገልግሎት አሰጣጥ

፩. ማንኛውም የጤና ተቋም አግባባዊ የመድኃኒት አጠቃቀም መቆጣጠርያ ዘዴን በመጠቀም የመድኃኒት አገልግሎቱን በየጊዜው መከታተል አለበት፤

፪. ማንኛውም የህክምና አገልግሎት ለማግኘት ወደተቋሙ የመጣ ተጠቃሚ ከመድሃኒት ጋር በተያያዘ ጉዳት እንዳይደርስበት፣ ተገቢውን ጥንቃቄ መደረግ አለበት፤ ከመድሃኒቱ ጋር በተያያዘ የሚደርሱ ጉዳቶችንም ለባለስልጣኑ ሪፖርት ማድረግ አለበት፤

፫. ማንኛውም የጤና ተቋም የመድኃኒቶችን ስም፣ አወሳሰዳቸውንና የመጠቀሚያ ጊዜያቸው በግልጽ ተጽፎ፣ አግባብነት ባለው ማሸጊያ ታሽኝ ከተሟላ መረጃና የምክር አገልግሎት ጋር መስጠቱን መከታተል አለበት፤

3. Any medicine professional shall identify inflammable medicines or chemicals that pollute other medicines, chemical compounds and other medicines;
4. Any medicine professional shall priorities medicines according to their expiry date;
5. Any medicine professional shall notice to the authority where he encounters force majeure in medicine handling;
6. Any health institution shall give clear information about purchase, storage, distribution and selling of medicines and provide receipt and arrange in a system it can be audited.

19. Medicine Service

1. Any health institution shall follow up medicine services timely in accordance with appropriate medice control methods;
2. Proper care shall be taken for the clients who come to get medical services so as not to be hurt in connection with medicine; report shall be submitted to the Authority if such harm occurs;
3. Any health institution shall follow up that name of medicine, prescription being written clearly and packed appropriately and the service is rendered with full information;

፬.ማንኛውም የጤና ተቋም በክምችት የሚገኙ መድኃኒቶች የመጠቀሚያ ጊዜያቸው ከማለፉ በፊት ጥቅም ላይ ውለው የሚያልቁ መሆናቸውን መከታተል አለበት፤

፭.ማንኛውም የጤና ተቋም የመድሀኒት አገልግሎቱን ለማካሄድ የሚያበቁትን የሰው ሀይል፣ መሳሪያዎች እና መድኃኒት ማከማቻ፣ ቅመም ፣ ለእደላ ሂደት እና ለመድኃኒት አጠቃቀም የምክር አገልግሎት መስጫ የሚውሉ ከፍሎች ለተጠቃሚው አመቺ በሆነ መልክ ማደራጀት አለበት፤

፮.መድኃኒት ለታካሚዎች የሚታደለው በመድሃኒት ባለሙያ መሆን አለበት፡፡

፳.ስለመድኃኒት ማሸጊያዎችና ገላጭ ጽሑፍ

፩.ማንኛውም የመድኃኒት ቸርቻሪ ወይም የጤና ተቋም መድኃኒቱ በአግባቡ ካልታሸገና ገላጭ ጽሑፍ ካልደተረገበት በስተቀር ለገበያ ሊያቀርበው ወይም በማናቸውም አኳኋን ማሰራጨት የተከለከለ ነው፤

፪.የማንኛውም መድኃኒት ገላጭ ጽሑፍ በአማርኛ ወይም በእንግሊዝኛ ቋንቋ የተጻፈ ሊሆን ይገባል፡፡

፳፩.ስለህክምና ሙከራ

ከፌደራል ባለሥልጣኑ ፈቃድ ሳያገኝ በከተማ ውስጥ በሚገኙ የጤና ተቋማት ውስጥ ወይም በማንኛውም ቦታ የህክምና ሙከራ ማድረግ የተከለከለ ነው፡፡

፳፪.ስለ ህገ-ወጥ የመድኃኒት ዝውውር

፩.በፌዴራሉ ባለስልጣን ባልተመዘገቡና ፍቃድ ባልተሰጣቸው የመድኃኒት አስመጪዎችና አምራቾች የቀረቡ መድኃኒቶችን መግዛት፣ ማከማቸት፣ ማሰራጨት፣ መሸጥ ወይም ማደል የተከለከለ ነው፤

4. Any health institution shall follow up that the medicines in store would be used before the respective date of expiry;

5. Any health institution shall arrange rooms that enable it render the medicine service, to accommodate human resource, equipment and store for medicine, chemistry, distribution, and consultation service for medicine use in a way convenient for the clients;

6. Medicine shall be distributed to patients by medicine professional.

20. Packaging and Labeling of Medicines

1.Any medicine retailer or health institution of medicine shall not supply it to the market or distribute it other wise unless duly packed and labeled;

2.The label of any medicine shall be written either in the Amharic or English language.

21. Clinical Trial

Clinical trial shall be prohibited at health institutions under the City Government or other places unless authorization is obtained from the Federal Authority.

22. Elicit Medicine Trafficking

1. It shall be prohibited to buy, store, distribute, sell or dispense medicines provided by medicine importers and manufactures who are not registered or licensed from the Federal Authority;

፪.ከባለስልጣኑ ፍቃድ ያልተሰጠው ሰው መድኃኒትን መያዝ፣ መሸጥ ወይም ማደል የተከለከለ ነው፤

፫.ማንኛውም መድኃኒት እንዲያድል ወይም እንዲሸጥ የተፈቀደለት ሰው መድኃኒት ማደል ወይም መሸጥ የሚችለው በህጋዊ ደረሰኝ ብቻ ነው፡፡ ደረሰኙ በፋይናንስ ቢሮ የሚታወቅ ሆኖ ቢያንስ የመድኃኒቱን ስም፣ ጥንካሬ፣ መለኪያና መጠን፣ ይዘት፣ የውስጥ መለያ ኮድ፣ መድኃኒቱ ዋጋ፣ የህመማችን ስም፣ ጾታ፣ እድሜ፣ የታደለበት ቀን፣ የተቋሙ ስም፣ የአዳዩ ባለሙያ ስምና ፊርማ ሊኖረው ይገባል፤

፬.ማንኛውም ሰው ህገወጥ የመድኃኒት ዝውውርን ለባለስልጣኑ የማሳወቅ ግዴታ አለበት፡፡

፳፫.ስለ መርዞችና ጨረር አፍላቂ መድሀኒቶች

ማንኛውም ሰው ከፌዴራል ባለስልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ሳያገኝ መርዞችን ወይም ጨረር አፍላቂ መዳኒቶችን መያዝ፣ ማከማቸት ወይም ማከፋፈል የተከለከለ ነው፡፡

፳፬.ባህላዊ፣ ተደጋጋፊ ወይም አማራጭ መድኃኒት

ማንኛውም በአገር ውስጥ የሚመረት ባህላዊ፣ ተደጋጋፊ ወይም አማራጭ መድኃኒት በፌዴራል ባለሥልጣኑ ተገምግሞ ሳይመዘገብ አገልግሎት ላይ ሊውል የተከለከለ ነው፡፡

፳፭.ስለድገረ ገበያ ቅኝት

፩.ባለስልጣኑ ባካሄደው የድህረ ገበያ ቅኝት ወይም ፌዴራል ባለሥልጣኑ በመድኃኒት ላይ በሚያወጣው የድህረ ገበያ ቅኝት ሪፖርት መሰረት በማድረግ ባለስልጣኑ ተገቢውን እርምጃ ይወስዳል፤

2. It is prohibited for a person who is not licensed from the Authority to store, sell or distribute medicine;
3. Any person licensed to distribute or sell medicine shall distribute or sell using only legal receipt; the receipt shall contain atleast the name of medicine, strength, capacity and size, content, internal code, price of the medicine, name, sex, and age of the patient, order date, name of the institution, dispensers name and signature;
4. Any person shall notify illicit trafficking of medicines to the Authority.

23. Poisons and Radiative Medicines

No person shall hold, store, or distribute poisonous and radiative medicines without securing qualification certificate from the Federal Authority.

24. Traditional, Complementary or Alternative Medicine

Any traditional, complementary or alternative medicine produced in the country shall not be provided for service unless it is evaluated and registered by the Federal Authority.

25. Post Marketing Surveillance

1. The Authority shall undertake post marketing surveillance or federal authority undertake post marketing surveillance report its have to take the necessary measures;

፪.ማንኛውም የጤና ተቋም፡-

ሀ.በመድሀኒት ጥራት፣ ፈዋሽነትና ደህንነት ረገድ የሚያጋጥመውን ማንኛውም የቀድሞ የማይታወቅ ችግር □□ም ከተገልጋይ የሚቀርብ ቅሬታ ለባለስልጣኑ የማሳወቅ፤

ለ.የፌደራል ባለሥልጣኑ መድኃኒቱ የደህንነት፣ የፈዋሽነት ወይም የጥራት ችግር አለው ብሎ ሲያሳውቅ ወይም ከሚመለከተው አካል ሲገለጽለት የመድሀኒቱን ስርጭት የማቆም፤

ሐ.ባለስልጣኑ መድኃኒቱ የደህንነት፣ የፈዋሽነት ወይም የጥራት ችግር አለው ብሎ ሲያሳውቅ መድሀኒቱን በመሰብሰብ ሂደት ውስጥ የመተባበር፤

መ.የፌደራል ባለሥልጣን በተለያዩ ደረጃ ለሚገኙ ጤና ተቋማት ያወጣውን የመድሃኒት አገልግሎት ስታንዳርድ ተከትሎ የመስራት ግዴታ አለበት፡፡

፫.ማንኛውም ከመድሃኒት ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ያለው የጤና ባለሙያ የደህንነት፣ ፈዋሽነትና ጥራትን አስመልክቶ የሚያጋጥመውን ችግር ወዲያውኑ ለባለስልጣኑ ማሳወቅ አለበት፡፡

፳፮.ስለናርኮቲክ መድኃኒቶች፣ ሣይኮትሮፒክ ንጥረ ነገሮችና ፕሪከርሰር ኬሚካሎች ልዩ ፈቃድ ስለማስፈለጉ

፩.ማንኛውም ሰው ናርኮቲክ መድኃኒቶች፣ ሳይኮትሮፒክ ንጥረ ነገሮች ወይም ፕሪከርሰር ኬሚካሎችን ለመያዝ ከፌደራል ባለስልጣኑ ልዩ ፈቃድ ማውጣት አለበት፤

፪.በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ልዩ ፈቃድ የሚሰጠው መድኃኒት መያዝንና የጤና አገልግሎት መስጠትን በሚመለከት የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ላለው ሰው ብቻ ይሆናል፡፡

2. Any health institution shall have the following duties:

a. inform the Authority unprecedented difficulty or complaint on the safety, efficacy and quality of medicine;

b. Refrain from distributing any medicine when the Federal Authority or concerened body notified as having safety, efficacy or quality defect;

c. To be collaborating collecting from distributing any medicine the Authority notified as having safety, efficacy or quality defect;

d. Any health institution Insure to the categories and standards of service set by the Federal Authority.

3. Any health professional shall immediately inform the Authority any problem he may encounter with respect to the safety, efficacy or quality of medicine.

26. Requirement of Special Permit for Narcotic Drugs, Psychotropic Substances and Precursor Chemicals

1. Any person shall possess narcotic drugs, psychotropic substances or precursor chemicals are required to have a special permit issued by the Federal Authority;

2. A special permit shall be issued pursuant to sub article (1) of this Article only to a person who has obtained a certificate competence with respects possession and health service.

፳፯. መድኃኒትን ስለመያዝና ማስወገድ

፩. ባለስልጣኑ መድኃኒትን ሊይዝና እንዲወገድ ሊያደርግ የሚችለው፡-

ሀ. ገበያ ላይ እንዲውል ያልተፈቀደ ወይም ልዩ የመድኃኒት ማስገቢያ ፍቃድ ያለው፤

ለ. አስመስሎ የቀረበ፤

ሐ. የአገልግሎት ጊዜው ካለፈ ወይም የጥራት ደረጃውን የማያሟላ፤

መ. የመድኃኒት ንግድ ሥራን ለማካሄድ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በሌለው ሰው የተከማቸ፣ የተከፋፈለ፣ ለዕደላ የቀረበ ወይም የታደለ፤

ሠ. መድኃኒቱ ላልተፈቀደ የህክምና ሙከራ የዋለ ከሆነ ነው፡፡

፪. የባለስልጣኑ መድኃኒቱ ጥቅም ላይ የማይውል እስከሆነ ድረስ መወገዱን ማረጋገጥ አለበት፤

፫. ባለስልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ መሰረት ለተወገደው መድኃኒት ማስረጃ ሲጠየቅ የማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለመድኃኒቱ ባለቤት ወይም ባለይዞታ ይሰጣል፡፡

ክፍል አራት**የትምባሆ ዝግጅት ቁጥጥር****፳፰. ስለትምባሆ ቁጥጥር**

፩. ማንኛውንም የትምባሆ ዝግጅት መሸጥ ወይም መቸርቸር የሚቻለው የትምባሆ ዝግጅቱ ከፌዴራል ባለስልጣኑ ፈቃድ ካገኘ አከፋፋይ ድርጅት የተገዛ መሆኑን አለበት፤

፪. ማንኛውም የትምባሆ ዝግጅት መሸጥ ወይም መቸርቸር የሚቻለው የትምባሆ ዝግጅት እንዲሸጥ ከባለሥልጣኑ ፈቃድ ያገኘ የንግድ ድርጅት ውስጥ መሆኑን አለበት፤

27. Seizure and Disposal of Medicine

1. The Authority may order seizure and dispose medicine:
 - a. Medicines which are not allowed to sell or having no special permit;
 - b. Counterfeit medicines;
 - c. Medicines which are expired or quality is deteriorated;
 - d. Medicines stored, distributed, to be dispensable or dispensed by a person who is not licensed to undertake medicine trade;
 - e. If the medicine served on unauthorized clinical trial.
2. The Authority shall ensure the disposal of medicine provided that it is not serve the purpose;
3. The Authority shall furnish certificate of disposed medicate for the owner or possessor of medicine per sub article 2 of this Article upon request.

PART FOUR**CONTROL OF TOBACCO PRODUCTION****28. Control of Tobacco**

1. Any tobacco may be sold or retailed on if it is purchased from a distributor who has obtained license from Federal Authority;
2. Any tobacco may be sold or retailed on if it is obtained to sell tobacco process enterprise licenses by the Authority;

፫.ማንኛውም የንግድ ድርጅት የትንባሆ ዝግጅት መሸጥ ወይም መቸርቸር የሚቻለው በህጋዊ መንገድ በአገር ውስጥ የተመረተ ወይም ወደ አገር ውስጥ የገባ መሆኑን አለበት፡፡

፳፱.ስለ ትንባሆ ዝግጅት ማሸጊያና ገላጭ ፅሁፍ

፩.ማንኛውም የትንባሆ ዝግጅት ችርቻሮ ንግድ ላይ የተሰማራ ሰው አንድ የትንባሆ ዝግጅት ባህሪውን፣ የጤና ችግር ማስከተሉን፣ አደገኝነቱን የሚገልጽ ፅሁፍ ከሌለው በስተቀር ለችርቻሮ ንግድ ማቅረብ የለበትም እንዲሁም በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ የአንዱ የትንባሆ ዝግጅት ጉዳት ከሌላ የትንባሆ ዝግጅት ጉዳት ያነሰ መሆኑን የሚያስመስል መሆኑን የለበትም፤

፪.ማንኛውም የትንባሆ ዝግጅት ችርቻሮ ንግድ ላይ የተሰማራ ሰው የትንባሆ ዝግጅት ነጠላ ፓኬት፣ ጥቅል ማሸጊያና የውጭ ማሸጊያ ገላጭ ፅሁፍ፡-

ሀ.ስለ ትንባሆ የጤና አስከፊነት የጤና ማስጠንቀቂያ የያዘና ይህም የማሸጊያውን ገጽ ከ፱ በመቶ በማያንስ የሚሸፍን፤

ለ. የጤና ማስጠንቀቂያው በቃላት ወይም በስዕል ማጨስ ካንሰር ወይም የልብ ህመም ወይም ብሮንካይትስ ያመጣል እና ያለ እድሜ ይገድላል የሚል፤

ሐ.በትልቁና፣ ግልጽ ሆኖ የሚታይና የሚነበብ ሆኖ በአማርኛ ወይም በእንግሊዝኛ የተጻፈ፤ እና

መ. ትንባሆ የያዘውን ንጥረ ነገርና በጨሰ ውስጥ የሚገኘውን ንጥረ ነገር የሚገልጽ፤መሆኑን ማረጋገጥ አለበት፡፡

3. Any business enterprise may sell or retail tobacco process only if it is produced locally or imported legally.

29. Labeling and Packaging of Tobacco Product

1. The labeling of any tobacco product shall describe the characteristics of the product, its health problems and hazard and may not contain any sign that directly or indirectly creates the false impression that a particular tobacco product is less harmful than any other tobacco products;

2. Any person engaged in tobacco retailing any unit packet, package of tobacco products and outside packaging labeling shall:

a. Bear health warning describing that harmful effects of tobacco use which shall constitute 30 percent or more of the principal display areas;

b. Describe the health warning in words or picture that smoking causes cancer, cardiac and lung diseases and kills;

c. Written in Amharic or English should be large, visible and legible;and

d. Contain information on the constituents and emissions of tobacco products.

፴.የትንባሆ ዝግጅትን ማስተዋወቅ፣ መረጃና ድጋፍ አሰጣጥ

ማንኛውም ሰው የትንባሆ ዝግጅትን ግዢ ለማበረታታት ወይም ለማስፋፋት በሬድዮ በቴሌቪዥንና፣ በጋዜጣ በሌሎች ማናቸውም ስልቶች ማስተዋወቅ፣ መረጃ መስጠት ወይም ስፖንሰር ማድረግ ወይም ማንኛውንም ድጋፍ መስጠት የተከለከለ ነው፡፡

፴፩.ማጨስ የሚከለክልባቸው ቦታዎች

፩.ትምባሆን በማንኛውም ሕዝብ በሚሰበሰብበት ወይም በሚገለገልበት ቦታ ማጨስ ክልክል ነው፡፡

፪.ሕዝብ የሚሰበሰብበት ወይም የሚገለገልበት ቦታ የሚከተሉትን ይጨምራል፡-

ሀ. ማንኛውም የሥራ ቦታን፣

ለ. ሲኒማ፣ ቴያትር፣ ቪዲዮ ቤቶችና ሌሎች ተመሳሳይ ቦታዎችን፣

ሐ. ጤና ተቋማትን፣

መ. ካፍቴሪያዎች፣ ሻይ ቤቶች፣ ምግብ ቤቶች፣ ሆቴሎች፣ ቡና ቤት፣ የምሽት ክብብ እና ሌሎች መዝናኛ ቦታዎች፣

ሠ. ሕጻናትና ነፍሰጡሮች የሚገኙበት ቦታን፣

ረ. የህዝብ ማጓጓዣን፣

ሰ. የትምህርት ተቋማትን፣

ሸ. ስታዲየም፣ የስፖርት መዝናኛ ስፍራዎችን፣ እና

ቀ. ሌሎች የፌደራል ባለሥልጣን እንዳይጨስባቸው የሚወስናቸው ቦታዎችን፡፡

፫.የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ ድንጋጌ ቢኖርም በፌደራል ባለሥልጣኑ የሚለዩ ሕዝብ የሚሰበሰብባቸው ወይም የሚገለገልባቸው ተቋማት ውስጥ ትምባሆን ማጨስ የሚቻለው ለዚሁ ዓላማ በተለየ የማጨሻ ቦታ ብቻ ይሆናል፡፡

30. Advertising, Promotion and Sponsorship of Tobacco Product

No person may advertise tobacco product through radio, television, newspapers and any other means or provide information or sponsor or provide any type of support to promote or spread tobacco product sell.

31. Non Smoking Areas

1. No person may smoke tobacco in a place for public gathering or use;

2. Places for public gathering or use shall include the following:

a. Any work places,

b. Cinema,theatre,video houses and such other similar places,

c. Health institutions,

d. Cafeteria, tea houses, restaurants, hotels, bars, night clubs or such other entertainment places,

e. Places where minors and pregnant women are present,

f. Public conveyance,

g. Educational institutions,

h. Stadium, sport and entertainment places, and

i. Such other places the Federal Authority prohibit smoking.

3. Notwithstanding the provision of sub article 1 of this Article, smoking in places for public gathering or use identified by the Federal Authority may only be slowed at designated smoking area.

፩. ማንኛውም ማጨስ የማይፈቀድባቸው ቦታዎች ባለቤት ወይም ኃላፊ ወይም ሰራተኛ ወይም የድርጅቱ ተጠሪ በድርጅቱ ውስጥ እንዳይጨስ የማድረግ ግዴታ አለበት፡፡

ክፍል አምስት

የጤና ባለሙያዎች የሙያ ፈቃድ አሰጣጥና

ቁጥር

፴፪. ስለሙያ ስራ ፈቃድ አስፈላጊነት

ማንኛውም የጤና ባለሙያ ከባለስልጣኑ የሙያ ስራ ፈቃድ ሳያገኝ የጤና አገልግሎት በከተማው ውስጥ መስጠት የተከለከለ ነው፡፡ ሆኖም በፌዴራል ባለስልጣን የሙያ ስራ ፈቃድ የሚሰጣቸውን የጤና ባለሙያዎችን አይጨምርም፡፡

፴፫. የሙያ ስራ ፈቃድ ስለመስጠት

፩. ማንኛውም የጤና ባለሙያ የሙያ ስራ ፍቃድ የሚሰጠው ፌዴራል ባለስልጣኑ የሚያወጣቸው መስፈርቶችን ሲያሟላ ይሆናል፤

፪. ባለስልጣኑ አንድ የጤና ባለሙያ የሙያ ስራውን እንዳያከናውን ብቃቱን ወይም ሚዛናዊነቱን የሚያዛባ የአዕምሮ ወይም አካላዊ ሁኔታ ሲገጠመው እንደ አግባብነቱ ውስን የሙያ ሥራ ፈቃድ ሊሰጥ ይችላል፤

፫. ከአንድ በላይ የጤና ሙያ ያለው ሰው አስፈላጊውን መስፈርት እስካሟላ ድረስ ባሉት ሙያዎች መስራት የሚያስችለው የሙያ ሥራ ፈቃድ ማግኘት ይችላል፤

፬. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) እንደተጠበቀ ሆኖ በተለያዩ ሙያ በተመሳሳይ ሰአት አገልግሎት መስጠት የተከለከለ ነው፤

፭. ማንኛውም የጤና ባለሙያ በማንኛውም መልኩ የሙያ ስራ ፈቃዱን ለሌላ ሶስተኛ ወገን ማስተላለፍ ወይም ማከራየት የተከለከለ ነው፡፡

4. Any owner or head or employee or representative of the organization of non-smoking places shall have the duty to prohibit smoking.

PART FIVE

ISSUANCE OF HEALTH PROFESSIONAL

LICENSE AND CONTROL

32. Requirement of Professional License

No health professional shall provide health service in the City unless he is authorized by the Authority; however, professionals licensed by the Federal Authority.

33. Issuance of Professional License

1. Any person shall obtain professional license upon fulfilling the requirements set by the Federal Authority;
2. The Authority may issue restricted professional license as appropriate for impaired health professional;
3. Any health professional with more than one health professions shall obtained licenses that enable him to work to his professions provided that he fulfills the necessary requirements;
4. Without prejudice sub article (3) of this Articles no health professional may render service simultaneously;
5. No health professional shall in any manner transfer or rent his professional license to third party.

፴፩.ስለ ሙያ ስራ ወሰን

፩.ማንኛውም የሙያ ሥራ ፍቃድ የተሰጠውን ባለሙያ ከሙያው የስራ ወሰን ውጭ የሆነ አገልግሎት መስጠት የተከለከለ ነው፤

፪.የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እንደተጠበቀ ሆኖ በልዩ ሁኔታ ባለሥልጣኑ በሚሰጠው ውሳኔ ባለሙያው ከሙያው የስራ ወሰን ውጭ የሆነ አገልግሎት ሊሰጥ ይችላል፤

፫.የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የጤና ባለሙያ በአደጋ ጊዜ መሰረታዊ የሆነ የህክምና ዕርዳታ መስጠት ይችላል፡፡

፴፪.የሙያ ስራ ፈቃድ ስለማሳደስ

፩.ማንኛውም የጤና ባለሙያ የተሰጠው የሙያ ሥራ ፈቃድ በየአምስት ዓመቱ የሙያ ሥነ-ምግባርና ሙያዊ ብቃቱ ተገምግሞ ማሳደስ አለበት፤

፪.በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት የሙያ ፈቃዱ የሚታደሰው፡-

ሀ.በሙያ ዘርፉ አስፈላጊውን ተከታታይ የጤና የትምህርት መውሰዱን የሚያረጋግጥ የምስክር ወረቀት ሲቀርብ፤

ለ.ሙያውን ለማከናወን የሚያስችል የጤና ሁኔታ እንዳለው የሚያረጋግጥ የህክምና ምስክር ወረቀት ሲቀርብ፤

ሐ.ባለሙያው በስራ ላይ እንደነበረ የሚገልጽ የስራ ልምድ ማስረጃ ሲሰራበት ከነበረው ተቋም ሲቀርብ ነው፡፡

፫.ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም “ተከታታይ የጤና ትምህርት” ማለት የፌዴራል ባለሥልጣን በሚወስነውና በሚዘረጋው አሰራር መሰረት ማንኛውም የጤና ባለሙያ በስራ ላይ እያለ በሙያው ያገኘውን እውቀትና ክህሎት ጠብቆ እንዲቆይ እና የሙያ ብቃቱን ለማጎልበት በየጊዜው የሚወስደው ሥልጠና ነው፡፡

34. Scope of Professional Practice

1. Any licensed professional may not render service other than his scope of professional practice;
2. Without prejudice sub article (1) of this Article, the professional may provide service other than his scope of practice in accordance with special decision of the Authority;
3. Without prejudice sub-article (1) of this Article the professional may provide fund a mental basic of health service out of his scope practice when emergency so requires.

35. Renewal of Professional License

1. Professional practice license given to any health professional shall be renewed every five years upon ethical and competence evaluation;
2. License shall be renewed pursuant to sub article (1) of this Article:
 - a. Where the professional submits certificate that he follows up continuous education of health;
 - b. Where the professional submit health certificate enabling him to carry out his profession;
 - c. Where the professional submit work experience that declares that he was at work from the institution he was employed.
3. For purpose of this Article “continuous health education” means a training taken by any health professional while at work in order to maintain strengthen his knowledge and skill in accordance with the decision of the Federal Authority.

፴፮.የተሰጠ የሙያ ስራ ፍቃድ የማይሰራበት ጊዜ

፩.ማንኛውም የጤና ባለሙያ ከሁለት ዓመት በላይ በማንኛውም ምክንያት በሙያው ሳይሰራ ከቆየ ለባለሥልጣኑ ማሳወቅ አለበት፤

፪.ባለስልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት ከሙያው ተለይቶ ለቆየ ባለሙያ እንደ አግባብነቱ ተከታታይ የጤና ትምህርት መውሰዱን የሚያረጋግጥ ማስረጃ እንዲያቀርብ ወይም ስልጠና እንዲወስድ በማድረግ በሙያው እንዲሰራ ሊፈቅድለት ይችላል፤

፫.ባለሙያው ከሁለት ዓመት በላይ በሙያው ሳይሰራ ቆይቶ ለባለሥልጣኑ ሳያሳውቅ ድጋሚ በሙያው ሲሰራ ቢገኝ ያለሙያ ስራ ፍቃድ እንደሰራ ይቆጠራል፡፡

፴፯.ስለጤና ባለሙያዎች መዝገብ

፩.ባለሥልጣኑ በከተማው ውስጥ ስራ ላይ የሚገኝ ማንኛውንም የጤና ባለሙያ ስም፣ ዜግነት፣ መደበኛ የመኖሪያ፣ የሥራ አድራሻ እና ሌሎችም አስፈላጊ መረጃዎችን የሚይዝ መዝገብ ይኖረዋል፤

፪.ባለሥልጣኑ ከከፍተኛ ትምህርት ተቋም እና ከቴክኒክና ሙያ ማሰልጠኛ ተቋም በጤና ሙያ ዘርፍ በየጊዜው የሚመረቁ ምሩቃን ዝርዝር ከሚመለከተው አካል ማግኘት አለበት፤

፫.የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ የሚያዘው መዝገብ ተገቢ ሆኖ ሲገኝ ለህዝብ ክፍት ሊደረግ ይችላል፡፡

፴፰.የሙያ ስራ ፍቃድን ስለመመለስ

ማንኛውም የጤና ባለሙያ የተሰጠው የሙያ ስራ ፍቃድ ሲታገድ፣ ሲሰረዝ፣ ወይም በራሱ ፈቃድ የሙያ ስራውን ሲተው ወይም የተሰጠውን አላማ ሲያሳካ ፈቃዱን ለባለሥልጣኑ የመመለስ ግዴታ አለበት፡፡

36. Inactive Status of Professional Licence

1. Every health professional shall notify the Authority where he did not practice his profession for more than two years for any reason;
2. The Authority shall authorize a health professional who did not practice his profession as stipulated in sub article (1) of this Article to practice by requiring completion of continuing medical education or under supervision training as appropriate;
3. A health professional who did not practice his profession for more than two years shall be deemed as practicing without professional license if he is engaged in practicing without notifying the authority.

37. Health Professionals Register

1. The Authority shall establish a register for registering every health professional practicing in Ethiopia comprising his name, nationality, normal residence and usual place of business and such other necessary particulars;
2. The Authority shall receive every higher education institution graduates list in health professions and technical and vocational institutions;
3. The register stipulated in sub article 1 of this Article shall be open to the public as appropriate.

38. Returning of Professional License

Any health professional shall be duty bound to surrender his professional license where his license is suspended or revoked or he completes his mission or relinquishes practicing his profession.

፴፱.ስለ ባህላዊ ሕክምና ባለሙያ

፩.ማንኛውም ሰው ከፌደራል ባለስልጣኑ የሙያ ሥራ ፈቃድ ሳያገኝ በባህላዊ ሕክምና ሊሰማራ የተከለከለ ነው፤

፪.ባህላዊ ሕክምና የሙያ ፈቃድ በየአምስት ዓመቱ የባለፈቃዱ የሙያ ሥነ ምግባርና ብቃት እየተገመገመ መታደስ አለበት፤

፫.ፈቃዱ የታገደበት ወይም የተሰረዘበት የባህላዊ ሕክምና ባለሙያ አገልግሎት ሊሰጥ የተከለከለ ነው፡፡

፵.የጤና ባለሙያዎች የስነምግባር ኮሚቴ ስለማቋቋም

የባለሥልጣኑ የጤና ባለሙያዎች ፈቃድ አሰጣጥና ቁጥጥርን የሚያግዝ የጤና ባለሙያዎች የሥነ ምግባር ኮሚቴ በዚህ ደንብ ተቋቁሟል፡፡

፵፩.የጤና ባለሙያዎች የስነምግባር ኮሚቴ ሥልጣንና ተግባር

የጤና ባለሙያዎች የሥነ-ምግባር ኮሚቴ የሚከተሉት ስልጣና ተግባር ይኖሩታል፡-

፩.የጤና ባለሙያን የሥነ-ምግባር ግድፈትን የሚመለከት አቤቱታ ተቀብሎ ያጣራል፤

፪.በጤና ባለሙያው ላይ የቀረበውን አቤቱታ ለማየት የሚያበቃ ማስረጃ መኖሩን ሲያረጋግጥ መልሱን እንዲያቀርብ በመጥሪያው ላይ በመግለጽ አቤቱታውን ለጤና ባለሙያው ይልካል፤

፫.በጤና ባለሙያው ላይ የቀረበውን ክስና ማስረጃ እንዲሁም በጤና ባለሙያው በኩል የተሰጠውን መልስና ማስረጃ ከመረመረ በኋላ የውሳኔ ሃሳብ ለባለሥልጣኑ ዋና ዳይሬክተር ያቀርባል፤

፬.የተለያዩ የጤና ባለሙያ ቦርድ እንዲቋቋም የውሳኔ አስተያየት ለባለስልጣኑ ዋና ዳይሬክተር አቅርቦ የጤና ባለሙያ ቦርዱ እንዲቋቋም ያደርጋል፤ የሚቋቋመው የጤና ባለሙያ ቦርድ አንድ ዓይነት ወይም የተለያዩ የጤና ሙያዎችን ያካተተ ሊሆን ይችላል፤

39. Traditional Medicine Practitioner

1. No person shall practice as a traditional medicine practitioner without obtaining a practice license issued by the Federal Authority;
2. A traditional medicine practitioner's license shall be renewed every five years upon ethical and competence organ;
3. A traditional medicine practitioner whose license has been suspended or revoked shall be prohibited to practice his profession.

40. Establishment of Health Professionals' Ethics Committee

The health professionals' ethics committee, which is in charge of assisting the licensing and control of health professionals, is hereby established by this Regulation.

41. Powers and Function of the ethics committee

The health professional's ethics committee shall have the following powers and functions:

1. shall investigate a charge brought against a health professional unprofessional conduct;
2. Where it ascertains that there is adequate evidence to entertain the charge, shall send the charge to the health professional notifying him in the sumon to appear with his reply;
3. Shall submit, after examining the charge and evidence produced against the health professional and the health professional's reply and evidence recommendations to the Director General of the Authority;
4. Recommend the appointment of various health professional boards to the Authority, the board established in accordance with this Article may be composed of one or various kinds of health professionals;

፮.የስነ-ምግባር ኮሚቴው በዚህ ደንብ መሰረት ለሚቋቋም የጤና ባለሙያ ቦርድ ከተሰጡት ስልጣንና ተግባራት በሙሉ ወይም በከፊል በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል፤ እና

፯.የጤና ባለሙያዎች የስነምግባር ኮሚቴ ሌሎች በባለሥልጣኑ የሚሰጡትን ተግባራት ያከናውናል፡፡

፱.ይህን አንቀጽ ለማስፈጸም ባለስልጣኑ መመሪያ ያወጣል፡፡

፴፪.የስነምግባር ኮሚቴው የስብሰባ ስነስርዓት

፩.የስነምግባር ኮሚቴ በወር አንድ ጊዜ ይሰበሰባል፤ ሆኖም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በሰብሳቢው ጥሪ በማናቸውም ጊዜ ሊሰበሰብ ይችላል፤

፪.ከኮሚቴው አባላት ከማንሽ በላይ የሚሆኑት በስብሰባ ላይ ከተገኙ ምልዓተ ጉባዔ ይሆናል፤

፫.ኮሚቴው ውሳኔ የሚያሳልፈው በድምፅ ብልጫ ይሆናል፤ ሆኖም ድምፅ እኩል በእኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው ያለበት ወገን ሃሳብ የኮሚቴው ውሳኔ ሆኖ ያልፋል፤

፬.የዚህ አንቀጽ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው፤ ኮሚቴው የራሱን የስብሰባ ሥነ ሥርዓት ደንብ ሊያወጣ ይችላል፡፡

፴፫.የስነ-ምግባር ኮሚቴ አባላት

የስነ-ምግባር ኮሚቴው የሚከተሉት አባላት ይኖሩታል፡-

፩.በዋና ዳይሬክተሩ የሚሰየም.....ሰብሳቢ፤

፪.የባለስልጣኑ ተወካይ.....ፀኃፊ፤

፫.በህግ መሠረት ከተቋቋሙት የጤና ባለሙያ ማህበር ከእያንዳንዳቸው አንድ አንድ ተወካይአባል፤

፬.ከህብረተሰብ ሁለት ተወካይ.....አባል፤

፭.ከባለስልጣኑ አንድ የህግ ባለሙያ.....አባል፡፡

5. May delegate it's powers partly or fully to the health professional's board established by this regulation;

6. Shall perform such other duties directed to it by the Authority.

7. The Authority shall issue the directive to implement this Article.

42. Meeting Procedure of the Ethics Committee

1. The ethical committee shall meet once in every month, however, the chairperson may call an urgent meeting if it is nessessary;

2. The presence of more than half of the ethics committee members shall constitute a quorum;

3. Decisions of the committee shall be passed by a majority vote; In case of a tie, the chairperson shall have the casting vote;

4. Notwithstanding the provisions in this Article, the committee may issue internal regulation to regulate its own meeting procedure.

43. Members of the Ethics Committee

The ethics committee shall have the following members:

1. Appointee of the General DirectorChair Person,

2. Representative from the AuthoritySecretary,

3. One representative from each health Professional's Association.....Member,

4. Two representative from the Community..... Member,

5. One legal proffessional from the Authority..... Member.

ክፍል ስድስት**የጤና ባለሙያ ሥነ-ምግባር****ዓ፩. መርሆዎች**

፩. ማንኛውም የጤና ባለሙያ አዋጁን፣ ይህን ደንብ ወይም ሌሎች አግባብ ያላቸው ሕጎችን በሚሰጥ መልኩ ስራውን ማከናወን የተከለከለ ነው፤

፪. ማንኛውም የጤና ባለሙያ ያለምንም አድልዎ የጤና አገልግሎትን ለተገልጋይ መስጠት አለበት፤

፫. ማንኛውም የጤና ባለሙያ ለተገልጋይ ጤንነትና ምርጫ ቅድሚያ መስጠት አለበት፡፡

ዓ፪. የጤና ባለሙያ ዋና ዋና ኃላፊዎች

ማንኛውም የጤና ባለሙያ፡-

፩. እንደስራ ድርሻው በሚሰጠው የጤና አገልግሎትና በሚወስነው ውሳኔ ተጠያቂነት አለበት፤

፪. አግባብ ባለው ህግ መሰረት የጤና አገልግሎት ከመስጠቱ በፊት የተገልጋዩን ሙሉ ፍቃድ ማግኘት አለበት፤

፫. ከሙያ አጋሩ ሆነ ከተገልጋይ ጋር በሚያደርገው ሙያዊ ግንኙነት እውነተኛና በቂ መረጃ መስጠት አለበት፤

፬. የተገልጋዩን ሚስጢር፣ የግል ሕይወት፣ ምርጫና ክብር መጠበቅ አለበት፤

፭. ዘላቂ ስነ ምግባርና ስብዕና ሊኖረው ይገባል፤

፮. በቡድን ስራ ውስጥ የሌላውን ባለሙያ አስዋጽኦ በማክበር የሚጠበቅበትን ሙያዊ ኃላፊነት መወጣት አለበት፤

፯. ተገቢውን የምክር አገልግሎት ለተገልጋዩ መስጠት አለበት፤

፰. በየጊዜው የሚወጡ አዳዲስ ህክምና ቴክኖሎጂዎች እና ግኝቶች ሙያዊ እውቀቱንና ክህሎቱን ማሳደግ ይኖርበታል፤

PART SIX
HEALTH PROFESSIONALS CODE OF
CONDUCT**44. Principles**

1. Any health professional may not practice his profession in any manner that violates the Proclamation, this Regulation or any other relevant laws;
2. Any health professional shall provide health services to the client without any discrimination;
3. Any health professional shall give the utmost consideration for the health and need of the client.

45. Major Responsibilities of Health Professional

Any health professional shall:

1. Be accountable for the health services he provide and his decisions as per his assigned duty;
2. In accordance with the relevant law any health professional shall obtain informed consent from a patient before rendering a service;
3. Provide genuine and adequate information during professional communication with colleagues and clients;
4. Respect patient confidentiality ,privacy, choice and dignity;
5. Maintain the highest standers of personal conduct and integrity;
6. Discharging its professional duty in a team work respecting the contribution of other health professional;
7. Provide appropriate counseling service to the client;
8. Update his professional knowledge and skills to new medical technologies and innovations;

፱.ከታካሚውና ከሌሎች የጤና ባለሙያዎች ጋር አግባቢያዊና ፍሬያማ ግንኙነት ሊኖረው ይገባል፤

፲.የታካሚውን ትክክለኛ የህክምና መረጃ መዝግቦ ማስቀመጥ፤

፲፩.በተመደበበት ቦታና የስራ ሰዓት በስራ ገበታው ላይ በመገኘት ሙያዊ አገልግሎት መስጠት አለበት፤

፲፪.የህብረተሰብ ጤና ፕሮግራሞችን በሚቀርጽበትና በሚተገበርበት ጊዜ የህብረተሰቡን ተሳታፊነትና ፈቃደኝነት ማረጋገጥ አለበት፤

፲፫.ሙያውን በሚመለከት ጉዳይ አግባብ ያለው አካል የሚሰጠውን ሕጋዊ ትዕዛዝ ወይም የሚያወጣው የአሰራር ስርአት የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

፵፮.የድንገተኛ ሕክምናና ሪፈራል

፩.ማንኛውም የጤና ባለሙያ የሙያ ደረጃው በሚፈቅደው መሠረት የድንገተኛ ሕክምና አገልግሎት የመስጠት ኃላፊነት አለበት፤

፪.የጤና ባለሙያው በሚሰራበት የጤና ተቋም ደረጃ መሠረት ተገቢውን የድንገተኛ ሕክምና አገልግሎት መስጠት ያልቻለ እንደሆነ ታካሚውን ተፈላጊውን አገልግሎት ሊያገኝ ወደሚችልበት አግባብ ያለው የጤና ተቋም ሪፈራል ስርአቱን በመከተል ወዲያውኑ ሪፈር ማድረግ አለበት፡፡

፵፯.መድኃኒት ስለማዘዝና ማደል

፩.መድኃኒቶችን ማዘዝ የሚችለው አግባብ ባለው አካል የሙያ ሥራ ፈቃድ የተሰጠው የሕክምና ባለሙያ ብቻ ይሆናል፤

፪.ማንኛውም የሕክምና ባለሙያ መድኃኒት የሚያዘው የመድኃኒት አስተዛዘዝ ሥርዓትን በመከተልና በሀገር አቀፍ ደረጃ በተዘጋጀ የመድኃኒት ማዘዣ ወረቀት ላይ ይሆናል፤

9. Maintain proper and effective communication with his patients and other professional;

10. Register and keep accurate client records;

11. Avail himself and provide professional service in his working place during assigned duty hours;

12. Ensure the public participation in designing and approval for implementing public health programs;

13. Cooperate and comply with any lawful instruction or process of the appropriate organ with respect to his profession.

46. Emergency Treatment and Referral

1. Any health professional shall have the duty to render emergency medical treatment with in the scope of his professional practice;

2. Where a health professional is not capable of providing the necessary emergency medical treatment in accordance with the health institutions standard, he shall immediately refer the patient, in accordance with the referral system to an appropriate health institution which is capable of providing the necessary treatment.

47. Prescribing and Dispensing of Medicines

1. Medicine shall only be prescribed by a medical practitioner who is licensed by the appropriate organ;

2. Any medical practitioner shall prescribe medicine following prescription procures and on a standard prescription paper;

፫. መድኃኒቶች የሚታደሉት በመድኃኒት ባለሙያ ይሆናል፤

፬. በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀፅ (፫) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በአስገዳጅ ሁኔታዎች በጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎችና በሌሎች የጤና ባለሙያዎች መድሀኒት ማደል ይቻላል፤

፭. ማንኛውም መድኃኒት ለማደል ፈቃድ የተሰጠው ባለሙያ የመድኃኒት እደላ ሥርዓትን መሠረት በማድረግ በቂ መረጃና ግንዛቤ በመስጠት በጥንቃቄ ማደል አለበት፤

፮. በመድኃኒት አስተዛዝ ስርዓት መሠረት ያለሀኪም ትዕዛዝዝ ከሚሰጡ መድኃኒቶች በስተቀር ማንኛውም በመድኃኒት ማደል ሥራ ላይ የተሰማራ ባለሙያ ያለመድኃኒት ማዘዣ ወረቀት መድኃኒቶችን ማደል (መሸጥ) የለበትም፤

፯. ማንኛውም የጤና ባለሙያ ስለይዘቱ እና በሰው አካል ላይ ስለሚያስከትለው ውጤት የማያውቀውን መድኃኒት ወይም የተቀመጠው የመድኃኒት ዝግጅቶችን ማዘዝ ወይም ማደል የለበትም፤

፰. ማንኛውም የጤና ባለሙያ መድኃኒትን የሚያዝ በት የመድኃኒት ማዘዣ ወረቀት በተቋሙ ደረጃና በሙያው አይነት የተዘጋጀ፣ ህጋዊና ደረጃውን የጠበቀ መሆን አለበት፤

፱. ማንኛውም የጤና ባለሙያ አስገዳጅ በሆነ ምክንያት ካልሆነ በስተቀር የሚያዝዘው መድኃኒት የብሔራዊ የመድኃኒት መዘርዘር ውስጥ የተመዘገበ መሆን አለበት፤

፲. ማንኛውም መድኃኒት ለማደል ፈቃድ የተሰጠው ባለሙያ ማንኛውንም በሕጋዊ መንገድ ያልተገኘ መድኃኒትን ማደል ወይም መያዝ የለበትም፤

3. Medicines shall be dispensed by medical professional;
4. Without prejudice to sub-article (3) of this Article, medicine may be distributed by health extension professionals and other health professionals in cases of emergency;
5. Any licensed professional dispenser of medicine shall dispense medicines with care by rendering enough information and understanding based upon dispensing procedures;
6. Any licensed professional dispenser of medicine shall dispense medicines with care by rendering enough information and understanding based upon dispensing procedures;
7. No health professional may prescribe or dispense medicine that he does not know the substance its side effect or the process of medicine compounds;
8. Any health professional shall prescribe the medicine using prescription paper which meets the standard of the institution and prepared at the level of each profession;
9. Any professional shall prescribe medicine which is listed by national medicine unless emergency so requires;
10. Any health professional licensed to dispense medicine shall not prescribed and dispensed illegal medicine;

፲፩. ማንኛውም መድኃኒት ለማደል ፈቃድ የተሰጠው ባለሙያ ስለሚያድለው መድሀኒት ስለአወሳሰዱ፣ መወሰድ ስለሚገባው ጥንቃቄ እና ሌሎች አግባብነት ያለውን መረጃ ተገልጋዩ በሚገባው አግባብ አብሮ መስጠት አለበት፡፡

፵፰. የአገልግሎት ክፍያና ኮሚሽን

ማንኛውም የጤና ባለሙያ፡-

፩. ለሰጠው አገልግሎት ከሚጠይቀው ህጋዊ የአገልግሎት ክፍያ ውጪ የገንዘብ ወይም በገንዘብ የሚተመን ንብረት ወይም ኮሚሽን ወይም ማንኛውንም ዋጋ ያለው ገንዘብ ወይም ሌላ ነገር ከማንኛውም ሰው ወይም የጤና ባለሙያ ወይም ተቋም መጠየቅ ወይም መቀበል የለበትም፤

፪. ተገልጋይ እንዲላክለት ሲል የኮሚሽን፣ የገንዘብ ወይም ሌላ ዋጋ ሊያስገኝ የሚችል ነገር መክፈል ወይም መስጠት የለበትም፤

፫. ሙያው ከሚፈቅደው አገልግሎት በላይ ወይም በታች እንዲያከናውን ወይም እንዳያከናውን ተፅዕኖ ለማሳደር ወይም ታካሚው መክፈል ከሚገባው በላይ ክፍያ እንዲከፈል ለማድረግ ምንም ዓይነት ክፍያ ወይም ሌላ በገንዘብ ሊተመን የሚችል ንብረት መስጠትም ሆነም መቀበል የለበትም፤

፬. በራሱ ወይም በአጋርነት በቀጠረው ወይም አብሮት በሚሰራው ወይም በምትክነት በመደበው ባለሙያ ለተሰጠ የጤና አገልግሎት ካልሆነ በስተቀር ክፍያ ማስከፈልም ወይም መቀበል የለበትም፤

፭. ተገልጋይን ለህክምና ወይም ለህክምና ሙከራ ወይም ለምርመራ ወደ ሌላ ጤና ባለሙያ በማስተላለፉ ለዚህ አገልግሎቱ ክፍያ ማስከፈል ወይም የገንዘብ ወይም ሌላ በዋጋ ሊተመን የሚችል ጥቅም መቀበል ወይም መጠየቅ የለበትም፤

11. Any health professional licensed to dispense medicine shall inform his client concerning medicines precautions and other relevant information.

48. Fees and Commission of Service

Any health professional may not:

1. Reseve commission or any material consideration, monetary or otherwise, apart from service charge from a person or another health professional or institution in return for services he would render;
2. Pay commission or render any financial gain or other valuable consideration to any person for recommending patients;
3. Offer or accept any payment, benefit or material consideration, monetary or otherwise, which is intended to induce him to act or not to act in a particular way not professionally indicated or to under-service, over-service or over-charge patient;
4. Charge or receive fees for services not rendered personally or by his employee or partner or substitute;
5. Charge a fee or receive any financial gain or other valuable consideration for recommending or referring patients to the other health professional, for treatment or for participation in clinical trials or other research involving human subjects;

፮.ለጥቅም ሲል የታካሚውን የጤና ችግር የማይፈታ ወይም የማያቃልል የጤና አገልግሎት መስጠት የለበትም፡፡

፵፱.ፍቃድ ካለው ባለሙያ ጋር አብሮ መስራት

ለትምህርትና ስልጠና ካልሆነ በስተቀር አንድ የጤና ባለሙያ ከሌላ አገባብ ባለው አካል የሙያ ፈቃድ ካልተሰጠው ባለሙያ ጋር አብሮ መስራት ወይም ለዚህ ባለሙያ ማንኛውንም አይነት ሙያዊ ድጋፍ መስጠት የለበትም፡፡

፶.የሙያ ሚስጥር ስለመጠበቅ

፩.አግባብ ባለው አካል ለህብረተሰቡ ጤና ጎጂነቱ የታመነበት ጉዳይ ካልሆነ፣ በፍርድ ቤት ካልተጠየቀ፣ የተገልጋዩን ስምምነት ካላገኘ ወይም በሕግ የተፈቀደ ካልሆነ በስተቀር ማንኛውም የጤና ባለሙያ ታካሚውን የሚመለከት ማንኛውንም መረጃ በቃል ወይም በጽሁፍ መግለጽ ወይም መስጠት የተከለከለ ነው፤

፪.ማንኛውም የጤና ባለሙያ ታካሚውን የሚመለከት መረጃን ለሳይንሳዊ ምርምር ወይም ጥናት አላማ መግለጽ ወይም ማስተላለፍ የሚችለው የታካሚውን ማንነት በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ በማያሳውቅ ሁኔታ መሆን አለበት፤

፫.ማንኛውም የጤና ባለሙያ ተላላፊ በሽታ ያለበት ታካሚን በሽታው ሊተላለፍባቸው ለሚችሉ ሰዎች ህመሙን እንዲያሳውቅ ማበረታታት አለበት፡፡

፶፩.የአገልግሎት መድልዎና ታካሚዎችን ስለመላክ

፩.ማንኛውም የጤና ባለሙያ በመደበኛና በትርፍ ጊዜ ስራ ለተገልጋይ የሚሰጠው ክብካቤ ተመሳሳይ መሆን አለበት፤

6. Provide health service, for his benefit, that does not serve the needs of his patient.

49. Practicing with Licensed Professional

Unless for training purposes, a health professional cannot work with or give any kind of professional support to a person not licensed by appropriate organ.

50. Professional Confidentiality

1. Any health professional shall not disclose, verbally or in writing, information regarding a client unless the appropriate organ believed that there is a prominent health risk to the public demanding to do so or he is requested by a court, or he gets written consent from a Clint or Clint’s guardian, or it is permitted by law;
2. Any health professional shall release or transfer confidential health care information required for the purpose of conducting scientific research or studies provided that the information released does not identify directly or indirectly any individual patient;
3. A health professional shall encourage a client with communicable diseases to disclose hi status to individuals with potential exposure to the infection.

51. Preferential Treatment and Referral of Patients

1. Every health professional shall render the same level of care to his clients in itinerant and resident practice;

፪.አገልግሎቱ በጤና ተቋሙ የማይገኝ እስካልሆነና ያለውን የጥቅምና የስራ ግንኙነት ግልጽ አድርጎ ለታካሚው እስካልገለፀ ድረስ ማንኛውም የጤና ባለሙያ ከአንድ ከሚሰራበት የጤና ተቋም ወደ ሌላ ወደሚሰራበት የጤና ተቋም ታካሚውን መላክ የተከለከለ ነው፡፡

፶፪.ምስጢራዊ ህክምና ስለመከልከል

፩.ማንኛውም የህክምና ባለሙያ ምስጢራዊ ህክምና መስጠት የለበትም፤

፪.ማንኛውም የጤና ባለሙያ የጤና አገልግሎት በሚሰጥበት ጊዜ የሚገለገልበት መሳሪያ፣ ቴክኖሎጂ ወይም ህክምና መፍትሄ ሊሰጥ እንደሚችል በጥናትና በምርምር የተረጋገጠ መሆኑን አለበት፤

፫.ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም ሲባል “ምስጢራዊ ህክምና” ማለት ሆኖ ተብሎ ከሌሎች ሰዎች የሚደበቅና በጥቂት ሰዎች ብቻ የሚታወቅ በሽታን ለማዳን ወይም የጤና ችግርን ለመቅረፍ ወይም ህመምን ለማስታገስ የሚውል መድሃኒት ወይም ህክምና ነው፡፡

፶፫.ስለ ማስተዋወቅ

፩.ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም “ማስታወቂያ” ማለት በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ በዕሁፍ፣ በድምጽ፣ በምስል ወይም በማናቸውም መንገድ የጤና አገልግሎት እንዲታወቅ፣ እንዲታዘዝ ወይም ጠቅም ላይ እንዲውል የሚተላለፍ መልዕክት ነው፤

፪.ማንኛውም የጤና ባለሙያ አገልግሎቱን የሚመለከት ሙያዊ ያልሆነ፣ ሐሰተኛ ወይም አሳሳች የሆነ የማስተዋወቅ ተግባር መፈጸም የለበትም፤

፫.ማንኛውም የጤና ባለሙያ አግባብ ባለው የመንግስት አካል የማስተዋወቅ ፈቃድ ካልተሰጠው በስተቀር የሚሰጠውን አገልግሎት ማስተዋወቅ የተከለከለ ነው፤

2. A health professional shall not refer a patient to another institution where he works unless for services unavailable and necessitating referral upon declaring the vested interest of the professional in the referred health institution.

52. Prohibition of Secret Remedies

1. No health professional shall use secret remedie;
2. Every health professional shall, in the conduct of his practice, use only an apparatus or health technology or intervention which is proved upon investigation to be capable of fulfilling the claims made in regard to it;
3. For the purpose of this Article “secret remedies” means a medication or treatment that cures a disease or relieves its symptoms that is known by only a few people or professional and intentionally withheld from general knowledge.

53. Advertisement

1. For the purpose of this Article, “advertisement” means the direct or indirect promotion activity, by written, verbal, pictorial, or any other means, so that the service of the health professional or a health product is known, prescribed or utilized;
2. Any health professional shall not advertise his services if the advertisement is unprofessional, untruthful, deceptive or misleading or is likely to be misleading or deceptive;
3. Any health professional shall not advertise his services unless otherwise he is authorized by the appropriate governmental organ;

፬.ማንኛውም የጤና ባለሙያ የሙያ አገልግሎቱን ሲያስተዋውቅ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ አላስፈላጊ የሆነ የተገልጋይነት ተነሳሽነትን ሁኔታ በሚፈጥር መሆን የለበትም፤

፭.ማንኛውም የጤና ባለሙያ አገልግሎቱን ሲያስተዋውቅ ሌሎች የጤና ባለሙያዎችን በሚጎዳ ወይም አገልግሎታቸውን ዝቅ በሚያደርግ ሁኔታ መሆን የለበትም፤

፮.ማንኛውም የጤና ባለሙያ የሚያደርገው የሙያ ማስተዋወቅ ተግባር በራሱ የተሻለ የሙያ ብቃትና የዕውቀት የበላይነት ላይ ልዩ ትኩረት የሚያሰጥ መሆን የለበትም፤

፯.ማንኛውም የጤና ባለሙያ ስለሚሰጠው አገልግሎት የሚያደርገው የማስተዋወቅ ተግባር ለተገልጋዩ ስጦታ፣ የዋጋ ቅናሽ ወይም ሌላ ማበረታቻ የሚያስገኝ መሆኑን በመግለጽ መሆን የለበትም፤

፰.ማንኛውም የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በስሙ የወጣ የጤና ባለሙያ ጤና ተቋሙ የሚያስተላልፈው ማስታወቂያ የዚህን አንቀጽ ድንጋጌዎች ማክበሩን ማረጋገጥ አለበት፡፡

፶፬.መድኃኒትና የህክምና መሳሪያን ስለማስተዋወቅ

፩.ማንኛውም የጤና ባለሙያ ከአምራቹ ወይም ከአከፋፋዩ ጋር የቅጥር ግንኙነትና የማስተዋወቂያ ልዩ ፈቃድ ሳይኖረው ማንኛውንም መድኃኒትና መሳሪያን ሊያስተዋውቅ አይችልም፤

፪.ማንኛውም የጤና ባለሙያ ሊያገኘው የሚችለውን ጥቅም ከግምት ውስጥ በማስገባት ለታካሚው በዋጋ ወይም በፈቃደኝነት አግባብነት የሌለውን መድኃኒት ወይም የህክምና መሳሪያ የበለጠ ጠቀሜታ አጉልቶ ማሳየት የለበትም፤

- Any health professional shall not advertise in a manner that directly or indirectly encourages the indiscriminate or unnecessary use of health services;
- Any health professional shall not advertise his services in a manner that affects or overrides the services of other health professionals;
- Any health professional shall not advertise his services by drawing attention to his personal qualities, superior knowledge, professional guarantees or best practice;
- Any health professional shall not advertise his services in a manner that promises a gift, discount or other inducement to attract a person to use the service;
- Any health professional shall ensure the advertisement o a health institution whose certificate of competence is issued in his respect the provisions of this Article.

54. Medicine and Medical Instrument Advertisement

- A health professional may not advertise medicine or medical instrument unless he is a direct employee of the manufacturer or distributor and special permit;
- A health professional shall not engage in or advocate the preferential use or prescription of any medicine or medical instrument, for the valuable consideration he may drive from such preferential use or prescription that would not be clinically appropriate or cost-effective;

፫.የመድኃኒት ወይም የጤና አገልግሎት የንግድ ማስታወቂያ በመገናኛ ብዙሃን ወይም በማናቸውም መንገድ የሚተላለፍበት ሁኔታ በመመሪያ ይወሰናል፤

፬.ማንኛውም የመገናኛ ብዙሃን ወይም ማስታወቂያ አስተላላፊ አካል አስፈጻሚ አካሉ ያወጣውን መመሪያ አክብሮ የመሥራት ግዴታ አለበት፤

፭.አስፈጻሚ አካሉ የመድኃኒት ወይም የጤና አገልግሎት የንግድ ማስታወቂያ አስመልክቶ የሚወጣው መመሪያ ሥራ ላይ መዋሉን ያረጋግጣል፡፡

፶፭.በምርምር ስለመሳተፍ

ማንኛውም የጤና ባለሙያ በሰው ላይ በሚደረግ ጥናታዊ ስራ ውስጥ ሊሳተፍ የሚችለው ጥናቱ ተገቢውን የስነ ምግባር ግምገማ በማለፍ ነው ከፌደራል ባለስልጣኑ በጽሁፍ ፈቃድ ያገኘና አሰራሩም ተቀባይነት ያገኘውን የጥናት ፕሮቶኮል የጠበቀ ከሆነ ብቻ ነው፡፡

፶፮.የሙያ ድጋፍ ወይም ምክር ስለመጠየቅና ስለመስጠት

፩.ማንኛውም የጤና ባለሙያ ለተገልጋዩ ጥቅም ሲል አጠራጣሪ ወይም አስቸጋሪ ሁኔታ ሲያጋጥመው ወይም ተጨማሪ ወይም ከፍተኛ እርዳታ ሲያስፈልገው ከማንኛውም አግባብ ካለው የሙያ ባልደረባው ምክር ወይም ድጋፍ መጠየቅ አለበት፤

፪.በስራ ባልደረባው ምክር የተጠየቀ ማንኛውም የጤና ባለሙያ የተጠየቀውን ሙያዊ ምክርና አገልግሎት የሙያው ደረጃ በሚፈቅደው መሰረት መስጠት አለበት፡፡

3. Any medicine and health service business advertisement to be dispatched through mass media or other means shall be determined by directives;
4. Any advertiser and promoter shall observe directives of the executing organ;
5. The appropriate organ shall ensure that directives of medicine and health service advertising and promotion are properly implemented.

55. Research Participation

Any health professional may only participate in research performed on human subject if the research has written approval from the Federal Authority after appropriate ethical evaluation and is being performed in accordance with the approved research protocol.

56. Requesting and Providing Professional Support or Consultation

1. In case of any doubt, difficulty, and need of additional, supplementary or higher level of care, a health professional shall request support or consultation from any other professional college for the benefit of the client;
2. Any health professional consulted by a colleague shall provide the required professional advice and service as per the standard of his profession.

፶፯. የግል እምነትና አገልግሎት የመስጠት ግዴታ

ማንኛውም የሙያ ደረጃው የሚፈቅድ የጤና ባለሙያ እንደ ወሊድ መቆጣጠሪያ፣ ሕጋዊ ውርጃ ወይም ደም ማስተላለፍ ወይም ሌላ ተመሳሳይ የህክምና አገልግሎት በድንገተኛ ሲጠየቅ የግል እምነቱን መሰረት በማድረግ የህክምና አገልግሎቱን አልሰጥም ማለት አይችልም፡፡

፶፰. ሕጋዊ መረጃዎችን ስለመስጠት

፩. ማንኛውም የጤና ባለሙያ ተገልጋዩን የሚመለከቱ የላብራቶሪና የሌላ ምርመራ ማዘዣና ውጤት፣ የመድኃኒት ማዘዣ፣ የምስክር ወረቀት፣ የደንበኛው ማህደር፣ የሆስፒታል ወይም ሌላ ሪፖርቶችን ሲሰጥ ሊነበብ በሚችል ጽሁፍ ሙሉ ስሙንና ፊርማውን ማስፈር አለበት፡፡

፪. ማንኛውም የጤና ባለሙያ የተሟላና እውነተኛ የህመም ፈቃድ ወይም የህክምና ምስክር ወረቀት እንደአግባቡ መስጠት አለበት፡፡

፶፱. ስለቆሻሻ አወጋገድና የበሽታን መከላከል

፩. ማንኛውም የጤና ባለሙያ ለራሱ፣ ለተገልጋዩ ሆነ ለህብረተሰቡ ጎጂ ባልሆነ መልኩ የቆሻሹና የተጠቀመባቸውን ቁሳቁስ ማስወገድ አለበት፡፡

፪. ማንኛውም የጤና ባለሙያ ከራሱ ወደ ተገልጋይ፣ ከተገልጋይ ወደ ተገልጋይ፣ ከተገልጋይ ወደ ጤና ባለሙያ ወይም ከጤና ተቋሙ ወደ ተገልጋይ ወይም ባለሙያ በሽታ እንዳይተላለፍ የሚቀመጡ የደህንነት ድንጋጌዎችን ማክበር አለበት፡፡

፷. በሽታ ስለሚያስከትለው ሁኔታ ስለመግለጽ

፩. ማንኛውም የጤና ባለሙያ የታካሚን የህመም ሁኔታና በሽታው የሚያስከትለውን ውጤት ለታካሚው ወይም ታካሚው ላላካለመጠን ያልደረሰ ወይም የዓእምሮ ህመምተኛ ወይም ራሱን የሳተ ሰው ከሆነ ለቅርብ ቤተሰቡ ወይም ለሞግዚቱ ወይም ላሳዳሪው መግለጽ አለበት፡፡

57. Obligation to Serve Despite Belief

Any health professional may not refuse on religious grounds to give assistance for or conducts services and procedures such as contraceptive, legal abortion and blood transfusion where his service is needed in emergency cases or in health institution where there is no equivalent professional.

58. Issuance of Official Documents

1. Any health professional shall sign official documents relating to patient care such as laboratory and other diagnostic requests and results, prescriptions, certificates, patient records, hospital and other reports after writing his full name;
2. Any health professional shall issue genuine and complete sick leave or certificate of illness.

59. Waste Disposal and Disease Prevention

1. Any health professional shall dispose of wastes and used products in an appropriate manner to himself, the client and public;
2. Any health professional shall respect safety provisions that ensure the non transmission of diseases from himself to the client, client to client and the client to health professional.

60. Disclosing Prognosis

1. Any health professional should explain the nature and possible outcome of the terminal or server illness to the patient and in case of minors or mentally ill persons, to the guardian;

፪.የዚህ አንቀጽ ንዕስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ ቢኖርም የጤና ባለሙያው በሞት አፋፍ ላይ ያለና ሊድን በማይችል ወይም ከባድ በሽታን የተያዘን ሰው የበሽታ ሁኔታና በሽታው የሚያስከተለውን ውጤት ለታካሚው መንገር በመንፈስ አለመረጋጋት ታካሚው እራሱን ይጎዳል ብሎ ካመነ ይህንን መረጃ ለታካሚው ቅርብ ቤተሰብ ብቻ ሊናገር ይችላል፤

፫.ማንኛውም የጤና ባለሙያ የቅድሚያ ምክር የሚያስፈልገው የህመም ሁኔታ ላለበት ህመምተኛ ይህንኑ ምክር ሳይሰጥ የህመሙን ሁኔታና በሽታው የሚያስከተለውን ውጤት መናገር የለበትም፡፡

፳፩.የሰውነት አካላትን ስለማስቀረት

፩.ማንኛውም የጤና ባለሙያ የሰውነት አካልን መውሰድ ወይም እንዲወሰድ ድጋፍ መስጠት የለበትም፤

፪.የዚህ አንቀጽ ንዕስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ ቢኖርም ማንኛውም የጤና ባለሙያ አግባብ ባለው ሕግ መሰረት በሚከተሉት ሁኔታዎች ብቻ የሰውነት አካላትን ሊወሰድ ወይም እንዲወሰድ ድጋፍ መስጠት ይችላል፡-

ሀ.በሕይወት ካለ ሰው ለንቅለ ተከላ ዓላማ፤
ወይም

ለ.ከሞተ ሰው ወይም እንዲወሰድ በህይወት እያለ ፍቃዱን ከሰጠ ሰው ለምርምር፤ ለትምህርት ወይም ለንቅለ ተከላ ዓላማ፡፡

፳፪.ስለ ሞትና አስከሬን ምርመራ

፩.ሞትን ሊያረጋግጥ የሚችለው ሞትን ሊያረጋግጥ የተፈቀደለት የጤና ባለሙያ ብቻ ሲሆን ባለሙያው በሚችል ቤተሰብ ወይም በፖሊስ ወይም በፍርድ ቤት ሲጠየቅ የሞት ምስክር ወረቀት መስጠት አለበት፤

2. Notwithstanding the provision of sub article (1) of this Article, a health professional may only communicate the nature and possible outcome of the terminal or sever illness to the patient family where he believes the patient may harm himself due to emotional instability;

3. Any health professional may not explain the nature and possible outcome of the terminal or sever illness to the patient before net give prior professional advice.

61. Retention of Human Organ

1. Any health professional may not retain or support to retain organs of a human being;

2. Notwithstanding the provisions of sub article (1) of this Article, a health professional may retain or support to retain of human being only upon the following conditions and in accordance with the relevant laws:

a. For transplantation purpose from living donor; or

b. For research, education or transplantation purpose from deceased donor or from a person who agreed to give his body parts while he was alive.

62. Death and Post Mortem Examination

1. Only an authorized health professional may confirm death, and such professional shall issue death certificate to patient's family or police or court on request;

፪. ሞትን ሊያረጋግጥ የተፈቀደለት የጤና ባለሙያ ማንኛውንም በሞት ምስክር ወረቀቱ የተመለከተውን መረጃ እውነተኝነትና ትክክለኝነት እንዲያዛባ ወይም እንዲለውጥ የሚቀርብ ጥያቄን መቀበል የለበትም፤

፫. ከሟች ቤተሰብ ፈቃድ ካልተገኘ ወይም በሟች ቤተሰብ፣ ፖሊስ፣ ዓቃቤ ሕግ ወይም ፍርድ ቤት ካልተጠየቀ በስተቀር ማንኛውም ሞትን ሊያረጋግጥ የተፈቀደለት የጤና ባለሙያ የአስከሬን ምርመራን ሊያከናውን አይችልም፤

፬. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) ድንጋጌ ቢኖርም የአስከሬን ምርመራ ለትምህርት ወይም ለምርምራዊ ወይም ለምርምር ዓላማ ማድረግ የሚቻለው ሟች በሕይወት እያለ ፈቃዱን በጽሁፍ ከሰጠ ወይም ሟች በህይወት ዘመኑ ክልከላ ካላደረገና የሟች ቤተሰብ ፈቃድ ከተገኘ ብቻ ይሆናል፡፡

፳፫.የታካሚዎች የግል መረጃ አያያዝ

ማንኛውም የጤና ባለሙያ በጤና ተቋም ውስጥ ከታካሚ ጋር በተደረገ በእያንዳንዱ ግንኙነት የተገኙ የግል ጤና መረጃዎችን አሟልቶ መመዝገብ አለበት፡፡

፳፬.ሪፖርት የማድረግ ግዴታ

፩. ማንኛውም የጤና ባለሙያ፡-

ሀ) እክል ገጥሞታል ብሎ ያመነበትን የሌላ የጤና ባለሙያን እክል፤ ወይም

ለ) የራሱን እክል ሲያውቅ ወይም በይፋ እንዲያውቅ የተደረገ ከሆነ ወይም በተጠረጠረው ወይም በተረጋገጠው እክል ምክንያት በሥራ ባልደረቦቹ ተገቢውን ድጋፍ እንዲጠይቅ ምክር ከተለገሰው የራሱን እክል፤ ወይም

2. Any authorized health professional shall reject any suggestions to modify accuracy or to alter truth when issuing a death certificate;

3. Any authorized health professional shall not make post mortem examination without the consent of the deceased family, polic, public prosecutor or court;

4. Notwithstanding the provisions of sub article (3) of this Article, post mortem examination for education, diagnostic or research purposes may only be carried out where the deceased has given his written consent during his life time or where deceased has not prohibited such donation during his life time and the deceased family consented to the donation.

63. Handling of Patient's Personal Information

Any health professional shall record any patient's health information made by physical contact acquired at health institution.

64. Reporting of Impairment or Unprofessional Conduct

1. Any health professional shall report:

- An impairment in another health professional if he is convinced that such professional is impaired;or
- His own impairment or suspected impairment if he is aware of his own impairment or has been seriously advised by a colleague to act appropriately to obtain help in view of an alleged or established impairment; or

ሐ) የሙያ ፈቃድ የሌለው ወይም የሙያ ፈቃዱ የታገደበት ወይም የተሰረዘበት ሰው የጤና አገልግሎት መስጠቱን ወይም እየሰጠ መሆኑን፤ ወይም

መ) ሙያዊ ስህተት መፈጸሙን፤ ወይም

ሠ) የሌላ ባለሙያን ማንኛውም ሙያዊ ያልሆነ ሥነ ምግባርን፤ አግባብ ላለው አካል ሪፖርት ማድረግ አለበት፡፡

፪. ማንኛውም የጤና ባለሙያ ሪፖርት መደረግ አለባቸው ተብለው በህብረተሰብ ጤና ድንገተኛ አደጋ ቁጥጥር አካል የተለዩ ተላላፊ በሽታዎች መኖራቸውን ባወቀ ወይም በጠረጣሪ ጊዜ ባፋጣኝ ለህብረተሰብ ድንገተኛ አደጋ ቁጥጥር አካል ማሳወቅ አለበት፤

፫. ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም ሲባል “እክል” ማለት አንድ የጤና ባለሙያ የሙያ ስራውን እንዳያከናውን ብቃቱንና ሚዛናዊነቱን የሚያዛባ የአዕምሮ ወይም አካላዊ ሁኔታ የገጠመው ከሆነ ነው፤

፬. ማንኛውም ሰው አንድ ባለሙያ የጤና ሁኔታው ብቁ የሚያደርገው አለመሆኑን ወይም ሙያዊ ያልሆነ ሥነ ምግባር መፈጸሙን ካመነበት ለባለስልጣኑ የማሳወቅ ግዴታ አለበት፤

፭. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) መሰረት ለባለስልጣኑ በቅን ልቦና መረጃ የሰጠ ሰው በሕግ ተጠያቂ አይሆንም፡፡

ክፍል ሰባት

የሃይጂን፣ የአካባቢ ጤና አጠባበቅና የተላላፊ

በሽታዎች ቁጥጥር

፳፭. የቆሻሻ አያያዝና አወጋገድ

፩. ማንኛውም ሰው ደረቅ፣ ፍሳሽ ወይም ሌሎች ቆሻሻዎችን አካባቢን በሚበክልና በጤንነት ላይ ጉዳት በሚያደርስ ሁኔታ ማንኛን ወይም ማስማቸት ወይም ማስወገድ የለበትም፤

c) The provision of a health service by a person without professional license or revoked professional license; or

d) Declared any professional mistake, or

e) To the appropriate organ any unprofessional conduct of another health professional;

2. Any health professional when he observes the prevalence of the communicable diseases that are identified by the Public Health Emergency Management Body or suspects such an occurrence, shall immediately report to the Public Health Emergency Management body;

3. For the purpose of this Regulation, “difficulty” means any incident that curtails mental and physical competence of a health professional and constrains his ability to fairly conduct his work;

4. Any person when who observes anything that curtails good health standard of a health professional to properly under take his duties or happening of any unethical thing by him , has an obligation to report to the Authority;

5. Any person who reports to the authority in accordance with sub article (4) of this Article in good will shall be immune from any legal action.

PART SEVEN

HYGIENE, ENVIRONMENTAL HEALTH AND CONTROL OF COMMUNICABLE DISEASES

65. Waste Handling and Disposal

1. No person shall collect or dispose solid, liquid or other wastes in a manner contaminating the environment and harmful to health;

፪.ከፍሳሽ ቆሻሻ ማጠራቀሚያዎች፣ ከማስረጊያዎችና ከኢንዱስትሪ የሚወጣውን ጤና የሚበክል ያልታከመ ፍሳሽ ቆሻሻ ወደ አካባቢ፣ ወደ ውኃ አካላት ወይም ወደ ውኃ አካላት መገናኛዎች መልቀቅ የተከለከለ ነው፤

፫.ማንኛውም ሰው ቆሻሻን ለጤንነት ጎጂ ባልሆነ ሁኔታና አግባብነት ባለው አካል ተለየቶ ለዚሁ ተግባር በተዘጋጀ ስፍራ ማከማቸት አለበት፤

፬.ማንኛውም የቆሻሻ መሰብሰብ፣ ማጓጓዝ፣ ማከማቸት፣ ማስወገድ ወይም እንደገና ጥቅም ላይ የማዋል ተግባር ላይ የሚሰማራ ሰው ከባለስልጣኑ ፈቃድ ማግኘት አለበት፤

፭.ማንኛውም ፈሳሽ ቆሻሻ ወደአካባቢ ሊለቀቅ የሚችለው አግባብ ያለው አካል ያወጣውን ደረጃ ሲያሟላ ይሆናል፤

፮.የዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀጽ (፩) እንደተጠበቀ ሆኖ ከጤና ወይም ምርምር ተቋም የሚወጣ ደረቅ፣ ፍሳሽ ወይም ሌላ ቆሻሻ በከፍተኛ ጥንቃቄ መያዝ አለበት፤ አወጋገዱም የፌዴራል ባለሥልጣኑ ያወጣውን ደረጃ ማሟላት አለበት፡፡

፳፮.የጤናና ጤና ነክ ቁጥጥር የሚደረግባቸው ተቋማት የሃይጂንና አካባቢ ጤና

ባለሥልጣኑ በከተማው ውስጥ ጤናና ጤናነክ ተቋማት ቁጥጥር የሚደረግባቸው ተቋማት በሃገር አቀፍ ደረጃ የሚያወጣውን የሃይጂንና አካባቢ ጤና መሥፈርት ማሟላታቸውን ያረጋግጣል፤ እንዳስፈላጊነቱ እርምጃ ይወስዳል፡፡

፳፯.የድምጽና የአየር ብክለት

፩.ማንኛውም ሰው የህብረተሰብ ጤናን ለመጠበቅ የድምጽና የአየር ብክለትን ለመከላከል በሃገር አቀፍ ደረጃ የሚወጣውን መስፈርቶች ማክበር አለበት፤

2. It is prohibited to release or to put hazardous material or liquid waste in to sewerage system or pollutant materials directly or indirectly in to rivers;
3. It is prohibited to discharge untreated waste generated from septic tanks, seepage pits, and industries in to the environment, water bodies or water convergences;
4. Any person shall collect or dispose or reused of waste by permission of the Authority;
5. Any liquid waste shall be released to environment, must to be follow the standards set by the appropriate organ;
6. Without prejudice to the generality of sub article(1) of this Article any waste generated from health or research institution shall be handle with special care and their disposal procedures shall meet the standards set by the Federal Authority .

66. Institutions Subjected to Health Related Control

The Authority shall ensure institution subjected to health related control in the Cty satisfy the necessary hygienic and environmental health requirements and take necessary measures thereof.

67. Sound and Air Pollution

1. Any person shall respect the national standard issued for the portion of community health from sound and air pollution;

፪.ማንም ሰው አግባብ ካለው አካል ፈቃድ ውጭ ከባቢ አየርን ሊበክል የሚችል ቁፋሮችን፣ የቆሻሻ ማቃጠል ሥራ፣ ከባድ ጥቁር ጭስ አውጭ መሣሪያዎች ወይም ሞተሮችን መጠቀም የተከለከለ ነው፤

፫.ከኢንዱስትሪ ወይም ከሌላ የሥራ ቦታ የሚወጣ ማንኛውም ዓይነት ጋዝ፣ ኬሚካላዊ ትነት፣ ጭስ፣ አቧራ፣ ወይም ሌላ አየር በካይ ንጥረ ነገሮችን ለሠራተኛውም ሆነ ለአካባቢው ነዋሪ የጤና አደጋ ወይም ሁከት በማይፈጥርበት ሁኔታ መወገድ አለበት፤

፬.ማንም ሰው የአካባቢውን አየር ሊበክል የሚችል ከባድና ጥቁር ጭስ አውጭ ሞተሮችን ወይም መኪናዎችን መጠቀም ሆነ መንዳት የተከለከለ ነው፤

፭.ማንኛውም ማሽነሪ በሰው ጤና ላይ ጉዳት ማስከተል በማይችል የድምጽ መጠን ብቻ መስራት አለበት፤

፮.ማንም ሰው በህዝብ መገልገያ አካባቢዎች ሆስፒታሎች፣ ትምህርት ቤቶች፣ የመንግሥት መስሪያ ቤቶች እና መኖሪያ አካባቢዎችን ጨምሮ የድምጽ ሁከት የሚያስከትል ሞተር፣ ጡሩንባ፣ ድምጽ ማጉያ ወይም በሚጮሁ መሣሪያዎች ከተፈቀደው መጠን በላይ መጠቀም የተከለከለ ነው፤ ዝርዝሩ ይህንን ደንብ ለማስፈፀም በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል፡፡

፳፰.የመጸዳጃ ቤት እንዲኖር ስለማድረግ

፩.ማንኛውም የመኖሪያ ቤት ንፅህናው የተጠበቀ እና በቂ የመጸዳጃ ቤት ሊኖረው ይገባል፤

፪.ማንኛውም ለሕዝብ አገልግሎት የሚሰጥ ተቋም ንጽህናው የተጠበቀ በቂ የመጸዳጃ ቤት የማዘጋጀትና ለደንበኞች ክፍት የማድረግ ግዴታ አለበት፤

፫.ማንኛውም የህዝብ መጸዳጃ ቤቶች አስተዳደር አካል በከተማ ውስጥ የሚገኙ የሕዝብ መጸዳጃ ቤቶች ንጽህናቸው ሁልጊዜ የተጠበቀ እንዲሆን የማድረግ ግዴታ አለበት፡፡

2. Any person may not carryout digging that pollutes the atmosphere inclination and using of tools that emit heavy brick smoke car motoers;
3. Any gas emitted from industry or other parkas chemical evaporation smoke dust or other pollutants that cases harm to the employs or to the community shall be disposed in ammines that does not create problem;
4. Any person may is prohibited from using or driving motor vehicles and others motors that emit heavy brick smoke that pollutes the atmosphere;
5. Any machinery is not release noises exceeding the limited standard;
6. No person may use motors that entails sound pollution trump microphone any sound tools that cause sound pollution above the required stand and in hospitals schools government offices and residences.

68. Toilet Facilities

1. Any residence shall have cleaned toilet that meet the national standard;
2. Any public service institution shall prepare toilet and make it available to the customers;
3. Any public toilet administrator shall ensure toilets in the city are cilia and meet the national standards.

፳፱. ኳራንታይን ስለማድረግና ለይቶ ስለማቆየት

፩. ማንኛውም በተላላፊ በሽታ መያዙ የተጠረጠረ ሰው ወዲያውኑ ኳራንታይን መደረግ አለበት፡፡ ባለሥልጣኑ የተጠረጠረ ሰው መኖሩን ሲያውቅ ኳራንታይን እንዲያደርገው ለሚመለከተው አካል ወዲያውን ያስተላልፋል /ያስታውቃል፤

፪. ባለሥልጣኑ ማንኛውም ኳራንታይን የተደረገ ሰውን በተላላፊ በሽታ መያዙን ሲረጋገጥ ወደ ጤና ተቋም ለይቶ ማቆያ ክፍል መዛወሩንና አስፈላጊውን ህክምና መስጠቱን ያረጋግጣል፤

፫. ማንኛውም ተለይቶ እንዲቆይ የተደረገ ሰው ተለይቶ እንዲቆይ ሲደረግ ተለይቶ እንዲቆይ ያደረገው ተቋም ሰብአዊ መብቱ መጠበቅ አለበት፡፡

፳፻. ስለ አደገኛ ኬሚካል

፩. ማንኛውም አደገኛ ኬሚካል ከተማው ውስጥ ሲጓዝ፣ ሲከማች፣ ሲከፋፈል፣ ለሽያጭ ሲቀርብ ወይም አገልግሎት ላይ ሲውል በህብተሰብ ጤና ላይ ጉዳት እንዳያደርስ የፌዴራል ባለሥልጣኑ የሚያወጣውን መስፈርት መሰረት በማድረግ ይቆጣጠራል፤

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ተጥሶ ሲገኝ ባለሥልጣኑ አደገኛ ኬሚካሉን የመያዝ ወይም ከገበያ እንዲሰበሰብ እና እንደአስፈላጊነቱ እንዲወገድ ያደርጋል ወይም ሌሎች አስፈላጊ እርምጃዎችን ከሚመለከተው አካል ጋር ይወስዳል፤ ዝርዝሩ ይህንን ደንብ ለማስፈጸም በሚወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

፳፻፩. ስለ አስከሬን አያያዝ እና ዝውውር

፩. አስከሬን ለመቅበር ወይም ለማቃጠል ከተፈቀደው ቦታ በስተቀር ማንኛውንም የሰው አስከሬን ወይም አፅም መቅበር ወይም ማቃጠል የተከለከለ ነው፤

69. Quarantine and Isolation

1. Any suspected person shall be quarantined immediately. The Authority shall immediately send the suspected person to the public health emergency management body for quarantine;
2. The Authority shall ensure that any suspected person upon confirmation of his infection be transferred to an isolation room in a health institution and provided with the necessary curative and rehabilitative treatment;
3. The public health emergency management body shall organize quarantine centers in the main frontier ports or designate the institution as an isolation center.

70. Dangerous Chemical

1. The production, storage, transportation, distribution, sale or use of any dangerous chemical shall comply with the requirements to be set by the Federal Authority to prevent any hazard to origin and take other necessary measures;
2. In case of violation of the requirements prescribed in sub article (1) of this Article, the Authority may seize or recall and order the disposal of the dangerous chemical or sending back to its country or origin and take necessary measures.

71. Transportation and Disposal of Dead Bodies

1. It shall be prohibited to transport a dead body or human remains from or to abroad unless otherwise permitted in accordance with the requirements to be set by the authority. This shall not govern the transportation of human remains for archaeological or to tourism purpose;

፪.በባህል፣ በሃይማኖታዊ ወይም በማህበራዊ ስርዓት ምክንያት በ፳፬ ሰዓት ውስጥ አስከሬኑ መቀበር ካልቻለ አስከሬኑ በፈሳሽ ፌኖል ወይም ፎርማሊን ተዘጋጅቶ መቆየት አለበት፤

፫.አግባብ ባለው ሕግ መሰረት የመቃብሩ ቦታ ለሕዝብ ጥቅም ሲፈለግ ወይም በፍርድ ቤት ትዕዛዝ ካልሆነ በስተቀር ወይም አስከሬኑ ከተቀበረበት ቦታ ሰባት አመት ካልሞላው በስተቀር ማውጣት የተከለከለ ነው፤

፬.ከሰባት አመት በላይ የቆየ አስከሬን ከተቀበረበት ቦታ መውጣት የሚቻለው ከሚመለከተው አካል የማውጣት ፈቃድ ሲያገኝና ባለስልጣኑ ተገቢውን የጤናና አካባቢ ክትትልና ቁጥጥር ሲያደርግ ይሆናል፤

፭.ማንኛውም አስከሬን ለቤተሰብ የሚሰጠው ወይም የሚጓጓዘው በተገቢው የጤና ባለሙያ አስፈላጊው ክብካቤ ከተደረገለትና አስፈላጊው ምክር፣ ትእዛዝ እና ማስረጃ ከተሰጠ ብቻ ነው፡፡

፸፪.ስለተላላፊ በሽታዎች ቁጥጥርና ስለሚወሰዱ እርምጃዎች

፩. ማንኛውም የጤና ባለሙያ በአቅራቢያው የተላላፊ በሽታን መኖር ባወቀ ጊዜ ይህንኑ ወዲያውኑ በቅርቡ ላለው የጤና አገልግሎት ተቋም የማሳወቅ ግዴታ አለበት፡፡ የጤና ተቋሙም አስፈላጊውን እርምጃ እየወሰደ አግባብ ላለው አካል ወዲያውኑ ማሳወቅ አለበት፤

፪. አግባብ ያለው የጤና ባለሙያ በወረርሽኝ ተላላፊ በሽታ የተያዘን ወይም የተጠረጠረን ማንኛውም ሰው ለተወሰነ ጊዜ ተገልጦ እንዲታከም ወይም እንዲቆይ ማድረግ አለበት፤

፫. በወረርሽኝ ተላላፊ በሽታ የተጠረጠረ ማንኛውም ሰው ለምርመራ፣ ለሕክምና ወይም ለክትባት ፈቃደኛ መሆን አለበት፤

2. The dead bodies shall be prepared with liquid finomile or formaline, unless otherwise the burial takes place with 24 hours due to cultural, religious, or traditional procedure;
3. No dead body may be exhumed before seven years from the date of burial except by the order of a court or where burial place is required for public purpose as per the relevant law;
4. The dead body may be exhumed after seven years from the date of burial where permit is secured from the concerned body and the authority conducts proper health and environmental follow up;
5. Any dead body shall be submitted to family or transported only after the necessary care is made and advice, order and evidence is given by the proper health professional.

72. Control and Measures Taken on Communicable Diseases

1. Any health professional that happens to know the existence of communicable disease in this vicinity shall have the duty to report immediately to the nearest health service institution. The institution which has received such report shall take the necessary measures and report same to public health emergency control body;
2. The appropriate health professional shall quarantine a person infected or suspected of epidemic disease for a limited period of time;
3. Any person suspected of epidemic disease shall cooperate for medical examination, treatment or vaccination;

፬. ቤተሰቦች ወይም አሳዳጊዎች ህጻናትን ከተላላፊ በሽታዎች ለመከላከል የማስከተብ ግዴታ አለባቸው፤

፭. ባለሥልጣኑ ተላላፊ በሽታዎችን ለመቆጣጠር በከተማው ውስጥ እንደ አስፈላጊነቱ፡-

ሀ) ትምህርት ቤቶችንና ሌሎች ሕዝብ የሚሰበሰቡባቸው ተቋማት ለተወሰነ ጊዜ ሊዘጋ፤

ለ) ጊዜያዊ የቁጥጥር ጣቢያዎችን በየትኛውም የከተማው ክፍል ሊያቋቁም፤

ሐ) የተላላፊ በሽታ መዛመት ያለበትን የከተማውን የተወሰነ ክፍል እንደ አደጋ ቀጠና ሊሰይም፤ እና

መ) ሌሎች በሽታውን ለመከላከል አስፈላጊ የሆኑ እርምጃዎችን ሊወስድ ይችላል፡፡

፸፫. ስለመታጠቢያ ሥፍራዎችና የመዋኛ ገንዳዎች

፩. ለጤና አደገኛ በሆነ ቆሻሻ መበከሉ ቦታወቀ የውሀ ምንጭ በመጠቀም የመታጠቢያ ሥፍራ ማዘጋጀት የተከለከለ ነው፤

፪. የህዝብ መታጠቢያ ወይም የመዋኛ ቦታ አዘጋጅቶ አገልግሎት የሚሰጥ ማንኛውም ሰው አገልግሎቱን ግልጽ የሆነ የቆዳ ህመም ወይም ቁስል ላለባቸው ሰዎች መፍቀድ የለበትም፤

፫. የህዝብ መዋኛ ስፍራ ላይ በመዋኘት ሊተላለፍ የሚችል በሽታ ወይም የቆዳ በሽታ ያለበት፤ የሚታይ ቁስል፤ የቁስል ፕላስቲክ ወይም ማሽኒያ ያደረገ ሰው ህዝብ በሚዋኝበት ቦታ መጠቀም አይፈቀድለትም፤

፬. የመዋኛ ገንዳዎች ውሃ በየጊዜው መለወጥና እንዳይበከል ክሎሪን በመጨመር መታከም አለበት፤

፭. ማንኛውም የመዋኛ ገንዳ ቦታ በቂ የሆነ መታጠቢያ ሊኖረው ይገባል፤ የመታጠቢያና የመዋኛ ቦታዎች በቂ የሆነ የወንድና የሴት መጻዳጃ ቤቶች ሊኖራቸው ይገባል፤

4. Parents or guardians shall have the duty to cause the vaccination of children for the protection of communicable disease;

5. If necessary to control communicable diseases the Authority:

a. Size schools and other public places for definite period;

b. Establish temporary regulatory station at any section of the City;

c. Designate part of the city responsible for the epidemic disease as disaster; and

d. Take other necessary measures for disease protection.

73. Bathing Places and Swimming Pools

1. It shall be prohibited to prepare swimming pool at spring water which as known for its dangers to health;

2. Any swimming pool or bathing room owners shall not allow the service to persons with physically visible dermatitis or lesions;

3. Any person providing a public bathing or swimming pool may not allow his service to persons with physically visible dermatitis so in disease or lesions;

4. The swimming pool water shall be changed timely and treated with chlorine;

5. Any swimming pool shall have adequate bathing room place and enough male and female toilets;

፮. ባለሥልጣኑ በየወቅቱ የመዋኛ ገንዳዎችን ጥራት ለማረጋገጥ ናሙና በመውሰድ ሊመረምር ይችላል፤ በውጤቱም መሰረት አስፈላጊውን እርምጃ ይወስዳል፤

፯. ማንኛውም መታጠቢያ ስፍራና የመዋኛ ገንዳዎች አግባብ ያለው አካል የሚያወጣቸውን ሌሎች የደህንነትና የኃይደን ደረጃዎችን ማሟላት አለባቸው፤

፰. አግባብ ባለው አካል ካልተፈቀደ በስተቀር ማንኛውም ሰው የተፈጥሮ እንፋሎት መታጠቢያ ወይም የፍልውሀ አገልግሎት ሊሰጥ አይችልም፤

፱. የሕዝብ መታጠቢያ ስፍራ፣ መዋኛ ገንዳ፣ የተፈጥሮ እንፋሎት ወይም የፍል ውኃ መታጠቢያ አዘጋጅቶ ለስተማው ለሕዝብ አገልግሎት የሚያቀርብ ማንኛውም ድርጅት የፌዴራሉ ባለሥልጣን ያወጣውን መስፈርት ማሟላት አለበት፡፡

፸፪. ከእንስሳት ወደ ሰው ስለሚተላለፉ በሽታዎች

፩. ማንኛውም የቤት እንስሳ ባለቤት የሆነ ሰው እንስሳውን የማስከተብ፣ ጤንነቱን የመጠበቅ እና የመከታተል ግዴታ አለበት፤

፪. ባለቤት አልባ የሆኑ የቤት እንስሳን በተመለከተ አግባብ ያለው አካል አስፈላጊውን ክትትልና እርምጃ ስለመውሰዱ ባለስልጣኑ ይቆጣጠራል፤

፫. ማንኛውም ሰው በወረርሽኝ መልኩ ከእንስሳት ወደ ሰው በሚተላለፉ በሽታዎች የተጠቃ ከሆነ ወይም በዚህ በሽታ መያዙ ከተጠረጠረ ወይም በሽታው ከተከሰተበት አካባቢ ከመጣ በሽታውን ለመከላከል ሲባል ለሚደረግ ቁጥጥር የመተባበር ግዴታ አለበት፤

፬. ማንኛውም የጤና አገልግሎት ተቋም ከእንስሳት ወደ ሰው ለሚተላለፉ በሽታዎች በደረጃው ተገቢውን አገልግሎት የመስጠትና ከአቅሙ በላይ ከሆነ ህክምና ማግኘት ወደሚችልበት ጤና ተቋም በወቅቱ የመላክ ግዴታ አለበት፤

6. The Authority may investigate the swimming pools by taking samples timely and take measures upon the findings;

7. Any bathing place and swimming pool shall fulfill other safty and hygienie requirements issued by the appropriate organ;

8. No person shall provide a natural steam bathing or spring services unless authorized by the appreciate organ;

9. Any person shall fulfill the requirements issued by the Federal Authority to provide public bathing place, swimming pool, natural steam bathing or opting service in the City.

74. Zoonosis

1. Any owner of domestic animals shall have the duty to vaccinate and follow up his animate;

2. The Authority has power to control the implementation of necessary measures and follow ups regarding Stray animals by the concerning bodies;

3. Any person who is infected with diseases that are transmittable between animals and human or suspected to be infected or came from areas that are suspected to have the occurrence of such disease, has an obligation to comply with any action needed to control the disease;

4. Any health institution has obligation to render the necessary treatment to those who are infected with diseases that are transmittable between animals and human and refer to the concerning institutions in a case that it happens beyond its capacity;

፭. ማንኛውም የጤና አገልግሎት ተቋም ከእንስሳት ወደ ሰው የሚተላለፉ በሽታዎችን አስመልክቶ በየጊዜው የሚወጡ የመከላከልና የመቆጣጠሪያ መመሪያዎችን ተግባራዊ ማድረግ አለበት፤

፮. ከእንስሳት ወደ ሰው የሚተላለፉ በሽታ ያለበት ወይም የህመሙ ምልክት የሚታይበት እንስሳ ሲኖር ባለቤቱ ይህንኑ ባወቀ ጊዜ በሚመለከተው አካል ወዲያውኑ እንስሳውን ወይም የእንሳሳውን ተዋጽኦ ማስመርመር፣ ማሳከም ወይም ማስወገድ አለበት፡፡

፩. ስለሥራ አካባቢ ጤንነትና ደህንነት

፩. ማንኛውም አሰሪ የሥራ ነክ ጤና አጠባበቅ አገልግሎቶች ለሰራተኞቹ መቅረባቸውን ማረጋገጥ አለበት፤

፪. ባለስልጣኑ ስለሥራ ነክ ጤና አጠባበቅና ስለ መሳሪያ አጠቃቀም ተገቢውን መመሪያ ያወጣል፡፡

ክፍል ስምንት

ስለተቋማት

፩. ስለ ምግብ ተቋም ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት

፩. የምግብ ተቋምን ለማቋቋም የሚፈልግ ማንኛውም ሰው ከባለስልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ማግኘት አለበት፤

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በየዓመቱ መታደስ አለበት፤

፫. ማንኛውም የምግብ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በወሰደበት መስፈርት መሰረት ስራውን ማከናወን ይኖርበታል፤

፬. ባለሥልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በሚሰጥበት ወይም በሚያድስበት ጊዜ የአገልግሎቱን ዓይነት፣ አዘገጃጀት፣ ክምችት እና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ከአገልግሎቱ ጥራትና ደህንነት ጋር የተያያዘ ማንኛውንም ዓይነት ግዴታ ሊያስቀምጥ ይችላል፤

5. Regarding disease that are transmissible between animals and human, any health organization has obligation to comply with all directives and regulations that the authority issues to insure proper follow up and control;

6. In a case that animals found to be infected with diseases that are transmittable between animals and human or suspected to be infected, their owners immediately shall report to concerning bodies and make request for diagnosing their products, treatment or for disbanding.

75. Work Place Health and Safety

1. Any employer shall ensure the availability of occupational health services to his employees.

2. The Authority shall issue appropriate directive on occupational health and use of machinery.

PART EIGHT

INSTITUTION

76. Certificate of Competence of Food Institutions

1. No person may establish and run food institution without obtaining a certificate of competence from the Authority;

2. A certificate of competence issued in accordance with sub article (1) of this Article shall be renewed annually.

3. Any food institution shall undertake its business in accordance with the requirements on the basis of which its certificate of competence issued;

4. The Authority may subject the issuance or renewal of a certificate of competence to restrictions on the type of the product or service, means of production, processing, storing and any other necessary conditions relating to the quality safety of the product or service;

፮. ከባለሥልጣኑ የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀትን ከባለሥልጣኑ ፈቃድ ውጪ በማንኛውም መልኩ ለሶስተኛ ወገን ማስተላለፍ የተከለከለ ነው፡፡

፩፮.ሰለ ጤና ተቋም ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት

፩. የጤና ተቋምን ለማቋቋም የሚፈልግ ማንኛውም ሰው ከባለስልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ማግኘት አለበት፤

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በየዓመቱ መታደስ አለበት፤

፫. ማንኛውም የጤና ተቋም የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በወሰደበት መስፈርት መሰረት ስራውን ማከናወን ይኖርበታል፤

፬. ማንኛውም የጤና ተቋም ቀጥሮ ማሰራት የሚችለው ተቀጣሪው የጤና ባለሙያ አግባብ ባለው አካል የተመዘገበ ፍቃድ የተሰጠው ሲሆን ነው፤

፭. ባለሥልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በሚሰጥበት ወይም በሚያድስበት ጊዜ የአገልግሎቱን ዓይነት፣ አዘገጃጀት፣ ክምችት እና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ከአገልግሎቱ ጥራትና ደህንነት ጋር የተያያዘ ማንኛውንም ዓይነት ግዴታ ሊያስቀምጥ ይችላል፤

፮. ከባለሥልጣኑ የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀትን ከባለሥልጣኑ ፈቃድ ውጪ በማንኛውም መልኩ ለሶስተኛ ወገን ማስተላለፍ የተከለከለ ነው፡፡

፩፰.ሰለ መድኃኒት ችርቻሮ ንግድ ድርጅት

፩. ማንኛውም ሰው የመድኃኒት ችርቻሮ ንግድ አገልግሎት መስጠት ከመጀመሩ በፊት ከባለሥልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ማግኘት አለበት፤

5. It is prohibited to transfer in any manner certificate of competence issued by the authority to third party without the Authority's permission.

77. Certificate of Competence of Health Institutions

1. No person may establish and run health institution without obtaining a certificate of competence from the Authority;
2. A certificate of competence issued based on sub article (1) of this Article shall be renewed annually;
3. Any health institution shall undertake its business in accordance with the requirements on the basis of which its certificate of competence issued;
4. Any health institution can only employ a registered and licensed health professional who has registered licence from the appropriate organ;
5. The Authority may issue or renew a certificate of competence subject to restrictions on the type of the product or service, means of production, processing, storing and any other necessary conditions relating to the quality safety of the product or service;
6. It is prohibited to transfer in any manner certificate of competence issued by the Authority to third party without the Authority's permission.

78. Medicine Retailer Enterprises

1. Any person shall obtain certificate from the Authority before commencing medicine retailing service;

፪. ማንኛውም ሰው በባለሥልጣኑ ከተፈቀደለት ደረጃ፣ ባለሙያና ቦታ ውጭ የመድኃኒት ችርቻሮ ንግድ አገልግሎት መስጠት የተከለከለ ነው፤

፫. ማንኛውም ሰው በባለሥልጣኑ የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ሳይኖረው የመድኃኒት ችርቻሮ ንግድ መሸጥ የተከለከለ ነው፤

፬. ማንኛውም የመድኃኒት ችርቻሮ ንግድ ድርጅት ያልተመዘገበ ወይም ያልተፈቀደ መድኃኒትን ለሽያጭ ማቅረብ ወይም መሸጥ የተከለከለ ነው፤

፭. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት በየዓመቱ መታደስ አለበት፡፡

፩.፱.ሰለ ጤና ነክ ቁጥጥር የሚደረግበት ተቋም

፩. ማንኛውም ጤና ነክ ቁጥጥር የሚደረግበት ተቋም በፌዴራል ባለሥልጣኑ የወጡ የጤና አጠባበቅ ደረጃዎችን ማሟላት አለበት፤

፪. የፌዴራል ባለስልጣኑ በሚያወጣው ደረጃ መሰረት ባለስልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሰጣል፤ በየአመቱ ያድሳል፤ መታደሱን ይቆጣጠራል፤ በተሰጠው የብቃት ማረጋገጫ መሰረት መሰራታቸውን ያረጋግጣል፡፡

፹.ባህላዊ ሕክምና አገልግሎት መስጫ ቦታ

፩. ማንኛውም ሰው በባለሥልጣኑ ከተፈቀደለት ባለሙያ፣ ቦታ ውጭ የባህላዊ ሕክምና አገልግሎት መስጠት አይችልም፤

፪. ማንኛውም ሰው በባለሥልጣኑ የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ሳይኖረው ባህላዊ መድኃኒት ማምረት፣ ማከፋፈል ወይም መሸጥ የተከለከለ ነው፤

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት በየዓመቱ መታደስ አለበት፡፡

2. No person may carry out retailing medicine out side the place or the standard or persen outhorized to do so;

3. No person may carry out retailing medicine for business with out authorization from the Authority;

4. No medicine retailing organization may carry out to possess unregistered or unauthorized medicin, make so available for sale;

5. A certificate of competence issued based on sub article (1) of this Article shall be renewed annually.

79. Controllable Health Related Institution

1. Any controllable health related institution shall meet the standards of hygienic requirements set by the Federal Authority;

2. The authority shall render, renew certificate; ensure that they are working in accordance with the licence issued according to the standerd set by the Federal Authority.

80. Traditional Medicine Service Premises

1. Any person may not render traditional medicine service out of the premises and profession approved by the Authority;

2. No person shall manufacture, distribute or sell traditional medicine without obtaining a certificate of competence from the Authority;

3. A certificate of competence issued pursuant to sub-article (2) of this Article shall be renewed every year.

፹፩. የጤና ምርመራ

፩. ማንኛውም ከተገልጋይ ጋር ግንኙነት ያለው ባለሙያ ወይም ምግብ አዘጋጅ በተቋም ውስጥ ከመቀጠሩ በፊት እና በየዓመቱ ከኤች.አይ.ቪ/ኤድስ በስተቀር የጤና ምርመራ በተቋሙ ወጪ ማድረግ አለበት፤

፪. ማንኛውም ምግብ አዘጋጅ በምግብ በሚተላለፍ በሽታ በሚያዝበት ጊዜ ለተቋሙ ማሳወቅ ይኖርበታል፤ ማንኛውም የምግብ ተቋም በምግብ በሚተላለፍ በሽታ የተያዘን የምግብ አዘጋጅ መለየት አለበት፤

፫. በምግብ በሚተላለፍ በሽታ የተያዘ መሆኑ የታወቀን የምግብ አዘጋጅ በሽታው የማይተላለፍበት ደረጃ እስኪደርስ ድረስ ከምግብ ጋር ንክኪ ካላቸው ስራዎች መገለል አለበት፡፡

፹፪. የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀትን ስለመመለስ

ማንኛውም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የታገደበት፣ የተሰረዘበት፣ ስራውን ያቋረጠ ወይም እድሳት የተከለከለ ተቋም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀቱን ለባለስልጣኑ መመለስ አለበት፡፡

፹፫. የጤና አገልግሎት ተቋም ደረጃ

ባለሥልጣኑ የጤና ተቋማት የሚሰጡትን አገልግሎት ዓይነትና ደረጃ በፌዴራል ባለሥልጣኑ በሚወሰነው መስረት መፈጸሙን ያረጋግጣል፡፡

፹፬. ሥራ ስለማቋረጥ

ማንኛውም የጤና ተቋም ወይም የመድኃኒት ንግድ ድርጅት ሥራውን ሲያቋርጥ በይዞታው ስለሚገኙ መድኃኒቶችና ስለእነዚህ ኢንቮይሶች፣ መዝገቦችና ማዘዣ ወረቀቶች ባለሥልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት አስፈላጊውን መፈጸም አለበት፡፡

81. Professional Health Examination

1. Any professional who has a contact with client or food handler shall undertake pre employment and annual medical examination except for HIV/AIDS at the expense of the institution;
2. Any food handler shall notify the institution where he is infected by food borne communicable disease; any food establishments shall screen a food handler infected by food borne communicable disease;
3. Any food handler who is infected by food borne communicable disease shall be separated from activates involving contact with the food until the disease becomes non communicable.

82. Surrender of Certificate of Competence

Any institution whose certificate of competence is revoked or cancelled or which cease operation or is denied renewed shall surrender its certificate of competence to the Authority.

83. Standard of Health Institution

The Authority insures the categories and standards of service, set by the Federal Authority.

84. Cessation of Business

Any health institution or medicine trade establishments which ceases to operate its business shall deal with the stocks of medicines and invoices, register and prescriptions related to same in accordance with directive issued by the Authority.

፹፭. ስለተቋም መስፈርቶች

፩. ማንኛውም ተቋም ግንባታ ከማካሄዱ በፊት በፌዴራል ባለስልጣኑ የተቀመጠውን መስፈርት ስለሚሟላቱ ከባለስልጣኑ አስተያየት ሳያገኝ ማንኛውንም ግንባታ ማከናወን አልቻለ ነው፤

፪. በሥራ ላይ የሚገኝ ማንኛውም የጤና ተቋም ማሻሻያ አድርጎ እንደገና ለመመዝገብ ሲያመለክት እየሰራበት የሚገኘውን የህንጻ ፕላን በማቅረብ ባለሥልጣኑ የሚሰጠውን መመሪያ መተግበር ይኖርበታል፤

፫. ማንኛውም ተቋም ለሚለቀው ጉጂ ንጥረ ነገሮችና ቆሻሻዎች ለመቆጣጠር ውስጣዊ የቆሻሻ አያያዝና አወጋገድ ሥርዓት ሊኖረው ይገባል፡፡

፹፮. ስለቅድመ ወይም ድህረ ምረቃ ተማሪዎች

፩. ማንኛውም የጤና ተቋም የቅድመ ወይም ድህረ ምረቃ ተማሪዎች የሚማሩትን ትምህርት በተግባር እንዲለማመዱ ሲፈቀድ የጤና ተቋሙና ትምህርት ቤቱ ልምምዳቸውን የመከታተል ኃላፊነት አለባቸው፤

፪. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ቢኖርም የቅድመ ወይም ድህረ ምረቃ ተማሪ በታካሚ ላይ ለሚያደርሰው ጉዳት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

85. Institution Requirements

1. No institution may undertake construction work without submitting the construction plan and design to federal authority and obtain permit thereof;
2. Where a health institution currently undertaking business applies for re-registration, it shall present its current building plan and implement directions given by the authority thereof;
3. Any institution shall develop internal waste management system to manage its hazardous substances and wastes.

86. Interns or Resident Students

1. Any health institution shall have the obligation to followup the practice of the graduate post graduation students once permission is given by same;
2. Notwithstanding sub-article (1) of this Article, any inter or resident may be held responsible for any injury he causes to a patient.

ክፍል ዘጠኝ**ስለ ቦርድና ተቆጣጣሪዎች****፹፯.ስለሥራ አመራር ቦርድ**

፩.የሥራ አመራር ቦርድ አባላት ቁጥር ከ፭ እስከ ፱ ይሆናል፤

፪.ሰብሳቢውን ጨምሮ የቦርዱ አባላት በከተማው ከንቲባ ይሰየማሉ፤

፫.ያለ ድምጽ የሚሳተፍ የቦርዱ ጸሐፊ ሊሰየም ይችላል፡፡

፹፰.ስለ ተቆጣጣሪዎች

፩. የከተማው አስፈጻሚ አካል የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎችና በምግብ፣ በመድኃኒትና በጤና ክብካቤ አስተዳደርና ቁጥጥር ለማስፈጸም የወጡ ሌሎች ህጎችንና መመሪያዎችን ተግባራዊ ለማድረግ ተቆጣጣሪዎችን ይመድባል፤

፪.የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አጠቃላይ አካላት እንደተጠበቀ ሆኖ በዚህ ደንብ መሰረት የተመደበ ተቆጣጣሪ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

ሀ) በከተማው የሚገኙ የጤናና ጤና ነክ ተቋማትና የምርት ማጓጓዣዎች በሥራ ሰዓትና እንዳይሰሩበት በማናቸውም ሰዓት ይቆጣጠራል፤ አስፈላጊ እርምጃም ይወስዳል፤

ለ) ጤናን አደጋ ላይ ሊጥል የሚችል ሁኔታ ተፈጥሯል የሚያሰኝ በቂ ምክንያት ሲኖረው በማንኛውም ሰዓት ወደ ማንኛውም ግቢ ወይም ሕንፃ ይገባል፤ ፍተሻም ያካሂዳል፤ አስፈላጊ እርምጃዎችንም ይወስዳል፤

PART NINE
BOARD AND INSPECTORS**87. Managing Board**

1. The number of managing board members shall be from 5to 9;
2. The members, including the chairperson, of the managing board shall be assigned by Mayor of the City;
3. A non-voting secretary of the board may be assigned.

88. Inspectors

1. The Authority shall appoint inspectors to implement the provisions of the Proclamation and other laws and directives related with food, medicine and healthcare administration and control medicine and healthcare administration and control;
2. An inspector appointed in accordance with sub-article (1) of this Article shall have the powers and duties to:
 - a) Inspect and take measure on health and health related institution.and product transportors on working hours and any time if necessary;
 - b) When situation indicating hazards on health proved with enough evidences can visit any building inspect and take necessary measure at any time;

ሐ) ከምግቦች ወይም ከመድሐኒቶች ወይም እንደአስፈላጊነቱ ቁጥጥር ከተደረገባቸው ላይ ለማስረጃነት የሚያገለግሉ ናሙናዎችን ይወስዳል፤ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ምርመራ ለማድረግ የሚያስፈልጉ ልኮችን ይወስዳል፤ ፎቶግራፎችን ያነሳል፤ ቪዲዮ ይቀርባል፤ መረጃዎችን ፎቶ ኮፒ ያደርጋል፤

መ) የተከለሱ፣ የተበላሹ፣ የተጭበረበሩ፣ የተበከሉ፣ ወይም በማናቸውም ሌላ ምክንያት በተጠቃሚው ላይ ጉዳት ያደርሳሉ ተብለው በተጠረጠሩ ምግቦችና መድሃኒቶች ላይ የላቦራቶሪ ምርመራ እንዲካሄድ ለማድረግና ውጤቱ እስከሚታወቅ ድረስ በአገልግሎቱ ላይ እንዳይውሉ ታሽገው እንዲቆዩ ያደርጋል፤

ሠ) በተጠረጠረ ግለሰብ ወይም ተቋም ግቢ ወይም በሕንጻው የሚያገኘውን ማንኛውም መሳሪያ ፣ ቁሳቁስ ወይም ዕቃ በጤና ላይ ጉዳት እንዲሁም የተለያዩ አደጋዎች የሚያስከትል ወይም ሊያስከትል የሚችል ነው የሚያሰኝ በቂ ምክንያት ሲኖረው ዕቃው ተለይቶ እንዲቀመጥ ለማድረግና ጤናን ሊበክሉ የሚችሉ አላስፈላጊ ቁሳቁሶችንም እንዲወገዱ ለማድረግ ይችላል። ሆኖም ዕቃውን የመለያየት እርምጃ በዕቃው ላይ ጉዳት የሚያደርስ መሆን የለበትም፤

ረ) ምግቦችና መድሃኒቶች የአገልግሎት ዘመናቸው ሲያበቃ ወይም በዚህ ደንብ መሰረት ጥቅም ላይ እንዳይውሉ ሲወሰን በተገቢው መንገድ እንዲወገዱ ለማድረግና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪(ሠ) መሰረት የታሸጉትን በሰላሳ ቀናት ውስጥ ውሳኔ እንዲያገኙ ያደርጋል።

c) Take food and medicine samples, measurement, photocopy and video and camera photo of foods and medicines for evidence and examination;

d) Where he has sufficient reason to believe that any article or material found in any promise or building which is under investigation is likely to cause damage to health, order that it shall be kept separately until the investigation results are known;

e) Subject to quality control food and medicines that are adulterated, quality, counterfeit, contaminated or those suspected to be dangerous to the public and to order the quarantine of such items until the laboratory results are known;

f) Inspect the proper disposal of foods and medicines when they expire or when they are deemed to be unfit for use in accordance with this regulation and to decide on the packed foods within 30 days based on sub-article 2(e) of this Article;

ክፍል አስር**አስተዳደራዊ እርምጃዎች እና የቅሬታ አቀራረብ****፹፱. አስተዳደራዊ እርምጃዎች**

፩. ባለሥልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ወይም የሙያ ሥራ ፈቃድ የተሰጠው ማንኛውም ሰው ይህንን ደንብ ወይም ለደንቡ አፈጻጸም የወጣን መመሪያ በመተላለፍ ሲሰራ የተገኘ እንደሆነ የተሰጠው የምስክር ወረቀት ወይም ፈቃድ ሊታገድ፣ ሊሰረዝ ወይም እንደ አግባቡ ሌሎች አስተዳደራዊ እርምጃዎች ሊወሰድበት ይችላል፤

፪. ባለሥልጣኑ ማንኛውም መድኃኒት ወይም ምግብ ለአገልግሎት ብቁ አለመሆኑን ሲያረጋግጥ መድኃኒቱን ወይም ምግቡን ለመያዝና በባለቤቱ ወይም በባለይዞታው ወጪ እንዲወገድ ሊያደርግ ይችላል፤

፫. ማንኛውም ሰው የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ሳይኖረው በምግብ ወይም በመድኃኒት ንግድ ሥራ ወይም በጤና አገልግሎት ተሰማርቶ ከተገኘ ባለስልጣኑ ተቋሙን ያሸጋል እንዲሁም ሌሎች ተገቢ እርምጃዎች ይወስዳል፡፡

፺. ስለቅሬታ አቀራረብ

፩. ማንኛውም የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ወይም የሙያ ፈቃድ የተከለከለ፣ የምስክር ወረቀቱ ወይም ፈቃዱ የታገደበት ወይም የተሰረዘበት ወይም ሌሎች አስተዳደራዊ እርምጃዎች የተወሰደበት ሰው ቅሬታውን እርምጃው ከተወሰደበት ቀን ጀምሮ ፴ ቀናት ውስጥ ባለሥልጣኑ ላቋቋመው ቅሬታ ሰሚ አካል ማቅረብ ይችላል፤

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ቅሬታ የቀረበለት አካል ፴ ቀናት ውስጥ ውሳኔ መስጠት አለበት፡፡

PART TEN**ADMINISTRATIVE MEASURES****89. Administrative Measures**

1. A certificate of competence or license issued by the Authority may be suspended or revoked where the holder there works in violation of this Regulation or directives issued here under;

2. Where the Authority ascertains any medicine or food is not safe for use, it may seize the medicine or food and dispose at the expense of its owner or possessor;

3. The Authority shall close any health institution or medicine trade establishment's operated without having a certificate of competence and take other appropriate actions.

90. Complaints Handling

1. Any person who is aggrieved of the denial, suspension or revocation of a certificate of competence or license may lodge his complaint within 30 days from the date of decision to the grievance handling body established by the appropriate organ;

2. The body received a complaint in accordance with sub-article (1) of this Article shall render its decision within 30 days.

ክፍል አስራ አንድ ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፺፩. ስለንግድ ማስታወቂያዎች

፩. በከተማው ውስጥ የሚተላለፉ የምግብ፣ የመድኃኒት ወይም የጤና አገልግሎት የንግድ ማስታወቂያ በመገናኛ ብዙሃን ወይም በማናቸውም መንገድ የሚተላለፍበት ሁኔታ የፌደራል ባለሥልጣን የሚያወጣው መመሪያ ይሆናል፤

፪. ማንኛውም የመገናኛ ብዙሃን ወይም ማስታወቂያ አስተላላፊ አካል የፌደራል ባለሥልጣን ያወጣውን መመሪያ አክብሮ የመሥራት ግዴታ አለበት፤

፫. ባለሥልጣኑ የምግብ፣ የመድኃኒት ወይም የጤና አገልግሎት የንግድ ማስታወቂያ አስመልክቶ በፌደራል ባለሥልጣኑ የሚወጣው መመሪያ ሥራ ላይ መዋሉን ያረጋግጣል፡፡

፺፪. መረጃ ስለመስጠት

፩. የምግብ፣ የመድኃኒት፣ የጤናና ጤና ነክ ቁጥጥር የሚደረግባቸው አገልግሎት የሚሰጡ ተቋማት ባለስልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ስለሥራቸው መረጃ የማቅረብ ግዴታ አለባቸው፤

፪. ባለሥልጣኑ ስለሰጠው፣ ስላገደው ወይም ስለሰረዘው የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ወይም የሙያ ፈቃድ ለህብረተሰቡ ወይም ለሚመለከተው አካል እንደ አግባቡ ያሳውቃል፡፡

፺፫. የመተባበር ግዴታ

ባለሥልጣኑ በዚህ ደንብ የተሰጠውን ኃላፊነት በብቃት መወጣት እንዲችል ጉዳዩ የሚመለከታቸው አካላት የመተባበር ግዴታ አለባቸው፡፡

፺፬. መረጃ ስለማቅረብ

፩. ማንኛውም የጤና ባለሙያ በባለሥልጣኑ በማናቸውም ጊዜ የሙያ ስራ ፈቃዱን እንዲያሳይ ወይም የራሱን ወይም የሌላ ባለሙያ ሙያዊ እንቅስቃሴ የሚያሳይ መረጃ እንዲያቀርብ ሲጠየቅ የመተባበር ግዴታ አለበት፤

PART ELEVEN MISCELLANEOUS PROVISIONS

91. Commercial Advertisements

1. Commercial advertisement of food, medicine or health service thought mass media or other means in the city shall be determinate directive issued by the federal Authority;
2. Any mass media or advertising organ shall be obliged to respect the directives issued by the Federal Authority;
3. The Authority shall ensure the implementation of the food, medicine or health service commercial advertisement directive.

92. Submission of Information

1. Food, medicine, health and controllable health related service rendering institution shall submit periodical information regarding their services in accordance with directives of the Authority;
2. The Authority shall submit report to the public on license or certificate of competence and professional license they have issued, suspended and revoked.

93. Obligation to Cooperate

The concerned bodies shall have the duty to cooperate with the Authority with a view to facilitating the effectively discharging its duties under this Regulation.

94. Evidence Production

1. Any health professional shall cooperate with the request of the Authority to show his professional license or provide information about his or others professional performance;

፪. ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፩) መሰረት ያገኘውን መረጃ በህግ ካልተፈቀደ በስተቀር በምስጢር መጠበቅ አለበት፡፡

፺፭.ስለ አገልግሎት ክፍያ

ማንኛውም ሰው የሙያ ስራ ፈቃድ ወይም የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማውጣት ወይም ለማሳደስ፣ ሌሎች ምስክር ወረቀቶችንና አገልግሎቶችን ለማግኘት የሚከፈል የአገልግሎት ክፍያ አግባብ ባለው አካል በሚያወጣው መመሪያ የሚወሰን ይሆናል፡፡

፺፮.ቅጣት

በኢትዮጵያ ወንጀል ሕግ የበለጠ የሚያስቀጣ ካልሆነ በስተቀር ይህን ደንብ የሚተላለፍ ማንኛውም ሰው በፌዴራል አዋጁ ፮፻፷፩/፪ሺ፪ መሰረት ይቀጣል፡፡

፺፯.መመሪያ የማውጣት ስልጣን

ባለሥልጣኑ ይህን ደንብ ለማስፈፀም የሚያስፈልጉ መመሪያዎችን ያወጣል፡፡

፺፰.ተፈጻሚነት የሌላቸው ሕጎች

የሚከተሉት ደንቦችና መመሪያዎች በዚህ ደንብ ተሸረዋል፡-

፩. የክልል ፲፬ መስተዳድር ደንብ ቁጥር ፩/፲፱፻፹፮ ዓ.ም የወጣው የሃይጅንና የአካባቢ ጤና አጠባበቅ ደንብ በዚህ ደንብ ተሸረፈ፤

፪. ይህን ደንብ የሚቃረን ማንኛውም ደንብ፣ መመሪያ ወይም ልማዳዊ አሰራር በዚህ ደንብ ውስጥ የተመለከቱ ጉዳዮችን በሚመለከት ተፈጻሚነት አይኖረውም፡፡

፺፱. ደንቡ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ ደንብ ከግንቦት ፴ ቀን ፪ሺ፮ ዓ.ም. ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ

ግንቦት ፳፰ ቀን ፪ሺ፮ ዓ.ም

ድሪባ ኩማ

የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ

2. The Authority shall keep the information obtained in accordance with sub article (1) of this Article confidential unless otherwise permitted by law.

95. Service Fees

Every person shall pay service to the Authority as determinate by the directive for obtaining or renewing professional license or certificate of competence, registering medicine, receiving other certificates and services.

96. Penalty

Unless the offence is punishable with more severe penalty under the Criminal Code any person who violets the provisions of this Regulation shall be punishable in accordance with the Federal Proclamation No.661/2009.

97. Power to Issue Directives

The Authority shall issue directives necessary for the implementation of this Regulation.

98. Inapplicable Laws

The following Regulation and directives are hereby repealed:

1. Hygiene and environmental health Regulation No.1/1994 of the Region 14 has been repealed by this Regulation;
2. No Regulation, directive customary practice shall, in so far it is in consistent with this regulation, be applicable with respect to matters provided for by this Regulation.

99. Effective Date

This Regulation shall enter into force as of 7th of June, 2014.

Done at Addis Ababa,

This 6th Day of June, 2014

Diriba Kuma

Mayor of Addis Ababa City

